

TREČIOJI ARMIA PUOLA BASTOGNE FRONTE

VAKAR GEN. PATTON DIVIZIJOS ATMUŠE TRIS NACIŲ PUOLIMUS

Amerikiečiai okupavo Rochefort, sustabdė vokiečių puolimus vakaruose ir šiaurėje

PARYŽIUS, sausio 1 d. — Amerikos karo jėgos vakar pradėjo pulti vokiečius iš Bastogne pozicijų, sako žinios iš fronto. Trečioji armija atmušė du vokiečių puolimus iš rytų ir vieną iš vakarų. Vokiečiai bandė perkirsti koridorį, kuris jungia Amerikos karo jėgas su Bastogne garnizonu, bet jiems nepavyko.

Gen. Patton vadovaujamos divizijos atmušė vokiečius ir pradėjo veržtis į šiaurę, kad galėtų visiškai atkirsti Belgijon prasižvėrusius vokiečius.

Užvakar amerikiečiai persikėlė per Homme upę, sumušė vokiečius ir okupavo Rochefort miestelį. Tai buvo svarbiausioji vokiečių bazė, iš kurios jie būtų galėję organizuoti puolimą prie Meuse upės, Namuro arba paties Briuselio. Dabar priešui beveik neįmanoma imtis šių operacijų, nes čia jie neturi jokio susisiekimo iš centro.

Trečioji armija pradėjo pulti septintą valandą ryto. Vokiečiai nelaukė tokio stipraus puolimo, jie nesugebėjo vykusiai pasipriešinti. Amerikiečiai pralaužė nacių linijas ir veržiasi į šiaurę, kad galėtų susijungti su pirmosios armijos daliniais, kurie puola

Grandmenil fronte.

Trijos Bastogne kylio vietose vokiečiai bandė prasilaugti, bet nieko nepadarė. Kovų metu naciai neteko 25 tankų ir kitos karo medžiagos.

Marš. Rundstedt jau įsakė nacių divizijoms gintis. Vokiečiai visame fronte kasa apkasus ir ieško patogesnių strateginių pozicijų. Amerikiečiams tenka kovoti su geriausiomis nacių divizijomis, kurios anksčiau buvo skiriamos tikrai asmeniškai Hitlerio apsaugai.

Patirta, kad vokiečiams vadovauja gen. Kurt Student, kuris skaitosi geriausiu vokiečių armijos puolamuoju specialistu. Gen. Student vadovavo Kretos invazijai, jis vedė vokiečius į fortifikuotas Olandijos sritis.

Amerikos karo vadovybė buvo susirūpinusi Rochefort-Librumont fronto ruožu, bijojo, kad vokiečiai nebandytų prasiveržti į Sedaną. Pradžioje naciai labai atkakliai gynė šią sritį, manyta, kad Rochefort miestelyje teks kovoti dėl kiekvieno namo, bet naciai šį svarbų centrą apleido visai be mūšio.

Trečioji armija paėmė nelaisvėn daug vokiečių.

VOKIEČIAI KOVOS IKI PERGALĖS, VAKAR PAREISKĖ A. HITLERIS

Italijos socialistai reikalauja ne karališkos, bet tautinės armijos

LONDONAS, saus. 1 d. — Naujų Metų proga Adolfas Hitleris pasakė kalbą vokiečiams, kurioje pasižadėjo kovoti iki pergalės.

Sąjungininkai kelias atvejais pranašavo Vokietijos pralaimėjimą, bet vokiečiai ir toliau kovoja. Hitleris liepė vokiečiams pasitikėti nacių partijos vadovybe, kuri nesutiks pasiduoti, bet kovos iki pergalės.

Hitleris perskaitė savo kalbą iš asmeniškio štabo, kurio buveinė nepaskelbta.

MARŠ. KESSELING TIKRAI MIRĖ

Savo kalboje Hitleris vakar paskelbė, jog marš. Kesselring, kuris komandavo vokiečių armijas Italijoje, mirė. Jis pranešė, kad be jo, kovų metu žuvo smogikų lyderis Littell ir gen. Kiehl.

Lapkričio 2 dieną iš Šveicarijos atėjo žinios, kad marš. Kesselring automobilį sąjungininkų lakūnai apšaudė Bologna fronte.

Tada pranešta, jog marš. Kesselring sunkiai sužeistas.

Nori atimti armiją iš karaliaus

ROMA, Italija, saus. 1 d. — Italijos Socialistų Partija pasisakė už tautinę, o ne karišką armiją.

Dabar visus armijos reikalus tvarko karalius, generolai jam prisiekia ištikimybę. Socialistai reikalauja atimti karaliui šią privilegiją, kurią jis dažnai blogiems tikslams naudojo.

Šiam socialistų reikalavimui pritaria Italijos Akcijos Partija.

Rusai okupavo dali Budapešto

LONDONAS, saus. 1 d. — Raudonoji Armija okupavo 300 vengrų sostinės blokų, sako paskutinės iš Maskvos atėjusios žinios.

Vokiečiai atsisakė priimti sovietų ultimatumą, todėl dabar Budapešte pasilikęs nacių garnizonas naikinamas. Kovų metu neteko gyvybės 2,700 vokiečių kareivių.

Jeigu rusai pagaus vokiečių karo vadus ir jų štabą, tai visi viršininkai bus pakarti už sovietų pasiuntinių nužudymą.

Naujų Metų proga Amerikos lakūnai vykusiai bombardavo Tokijo. Japonai sako, kad B-29 sukėlė didelių gaisrų Nagajos mieste.

Prezidentas Chiang pareiškė, kad šiais metais Kinijoje bus paruošta nauja konstitucija ir bus sušauktas visos Kinijos kongresas.

Išgriauta Vokiečių Dirbtuvė

Matford dirbtuvė Strasboure, Vokietijoje, po dviejų minučių bombardavimo iš oro. Toje dirbtuvėje vokiečiai gamindavo motorus lėktuvams.

Numušė 94 vokiečių lėktuvus

LONDONAS, saus. 1 d. — Britų aviacija vakar smarkiai bombardavo Berlyną ir joje apylinkes, paskelbė aviacijos ministerija. Labiausiai nukentėjo Hamburgas, Osterfeld ir Diusburgas.

Amerikos lakūnai taip pat puolė nacių centrus. Kovų metu sąjungininkams pavyko numušti 94 vokiečių lėktuvus. Jie neteko 54 savo lėktuvų.

Hamburgo apylinkėse nukentėjo vokiečių sintetinio žibalo dirbtuvės.

Tvirtinama, kad Panamos prezidentas Ricardo La Guardia yra pasirošęs atsistatydinti, krašte kasdien auga nepasitenkinimas.

Kongreso narių tarpe sukėlė didelio pasipiktinimo Londono "Economist" skiltyje atspausdintas straipsnis apie Amerikos nepasitenkinimą britais.

J. A. Valstybių valdžia sutiko atiduoti sovietų valdžiai visus tuos sovietų piliečius, kurie pateko į nelaisvę kartu su vokiečiais.

Italijoje paskelbti dokumentai rodo, kad fašistinė valdžia dar 1935 metais bandė pagrobti Haile Selassie.

Neleidžia J.V. at- stovų Norvegijon

LONDONAS, saus. 1 d. — Sovietų valdžia neleidžia J. A. Valstybių atstovams per Murmanską vykti į šiaurės Norvegiją. Amerikos transporto laivai atvežė daug karo medžiagos į Murmanską, bet kai atvyko Norvegijon vykstanti J. V. karo misija, tai rusai atsisakė ją praleisti.

Sovietų valdžia taip pat sulaukė britų ir norvegų misijas, kurios bandė pasiekti Norvegiją per šiaurę. Šis sovietų elgesys kelia didžiausio pasipiktinimo sąjungininkų tarpe.

KARALIUS PASKYRĖ ARCHIVYSKUPĄ DAMASKINOS GRAIKŲ REGENTU

Papandreu valdžia atsistatydino, gen. Scobie sutiko tartis su sukilėliais

ATENAI, Graikija, sausio 1 d. — Vakar archivykupas Damaskinos buvo prisaikdintas Graikijos regentu.

Graikų karalius, pasitaręs su premjeru Churchill, kuris šiomis dienomis sugrįžo iš Graikijos, sutiko paskirti regenciją. Regentą Damaskinos prisaikdino Joaninos archivykupas Spiridion.

Regentas pasižadėjo palaikyti tikėjimą karaliui, ginti dabartinę graikų didžiųjų religiją, prisilaikyti konstitucijos ir išleisti įstatymus, ir ginti graikų teritorijas.

DAMASKINOS PRADĖJO PASITARIMUS

Premjeras Papandreu iškėlė graikų karaliui viso kabineto atsistatydinimą. Jis eis savo pareigas, kol bus sudarytas naujas kabinetas.

Regentas Damaskinos jau vakar pradėjo pasitarimus apie naujos valdžios sudarymą. Jis bando sudaryti tokią valdžią, kuri pajėgtų baigti civilinį karą.

Kairo radijas pasakoja, kad Damaskinos jau sudarė naują Graikijos kabinetą.

SUKILĖLIAI PAKAITĖ KALBOS TONĄ

Sukilusios organizacijos lyderiai pasiuntė premjerui Churchillui telegramą, kurioje dėkoja už asmenišką jo įsikišimą.

Premjerui pasiūstame pareiškime ELAS sako, kad jų karo jėgos niekuomet nebus nusistatę prieš britus.

Jie taip pasisako, kad sutinka su svarbiausiais britų karo jėgų viršininko nurodymais.

Giedras, šaltas. Saulė teka — 8:19; leidžiasi — 5:31.

ir yra pasiryžę kovoti prieš vokiečius. ELAS prašė Churchillio protekcijos prieš dešimnių kerštą.

GEN. SCOBIE KVIEČIA PASITARIMĄ

Gen. Scobie pakvietė ELAS atstovus tartis dėl jų paskelbtos notos turinio.

Sukilėliai pareiškė, kad jie sutinka su svarbiausiais britų gen. reikalavimais, todėl jis ir nori šiuo reikalu susitarti.

Manoma, jog pavyks susitarti dėl paliaubų, kurios gali atvesti prie civilinio karo pabaigos.

Italijoje sustabdė nacių puolimą

ROMA, Italija, saus. 1 d. — J. A. Valstybių penktai armijai pavyko sustabdyti vokiečių puolimą Serchio upės slėnyje, paskelbė sąjungininkų štabas.

Prieš kelias dienas vokiečiai privertė J. V. juodus pasitraukti iš Gallicano ir Barga miestelių.

Naciai bandė prasiveržti į pietus, bet buvo priversti sustabdyti puolimus.

Štabas tiria belais- vių žudymą

PARYŽIUS, sausio 1 d. — Vyriausios sąjungininkų štabas tyrė vokiečių nelaisvėn patekusių Amerikos kareivių žudymą.

Paaikšėjo, kad gruodžio 17 dieną Malmedy apylinkėse vokiečių nelaisvėn pateko vienos artilerijos batarėjės kareiviai.

Vokiečiai nuginklavo amerikiečius, atėmė visus cigaretes, išrikiavo po šešis į gretą, ir iš tankų paleido į juos kulkošvaizdžius. Žuvo 115 amerikiečių.

LONDONO LENKAI POTESTUOJA PRIEŠ KVISLINGINĘ LIUBLINO VALŽIĄ

Maskvos primestas Liublino komitetas pasiskelbė laikinąja Lenkijos valdžia

LONDONAS, saus. 1 d. — Premjero Tomasz Arciszewskio kabinetas vakar paskelbė, kad Liubline pasiskelbusi laikinoji Lenkijos valdžia yra nelegali, ir pareiškė griežčiausią protestą prieš pasikėsinimą į suverenines lenkų tautos teises. Lenkai niekuomet nepripažins jokios valdžios arba jokių totalitarinės formos režimų, kurie sudaromi lenkų teritorijose, sako premjeras.

Lenkų valdžios pareiškimas sako, kad šiandien Lenkijos ūkininkai, darbininkai ir inteligentai veda kovą prieš vokiečius pačioje Lenkijoje ir užsieniuose. Šiai kovai vadovauja legali Lenkijos valdžia, kurią pripažįsta visos Sąjunginės, kara vedančios ir neutralios valstybės. Kai bus išvyti vokiečiai iš lenkų teritorijos ir kai svertimos karo jėgos bus evakuotos iš Lenkijos, tada lenkų piliečiai laisvu ir demokratišku būdu pasisakys dėl politinės savo krašto sistemos ir išsirinks savo valdžią, baigia Arciszewskis.

B. Berut "išrinktas" prezidentu

LIUBLINAS, Lenkija, saus. 1 d. — Vakar Tautinis Lenkų Išsilaisvinimo Komitetas pasiskelbė laikinąja Lenkijos valdžia.

Liublinan suvažiavo apie 150 atstovų iš įvairių Lenkijos vietų, kai kurie atvyko iš vokiečių okupuotos teritorijos, ir ramos pakėlimu išrinko Boleslavą Berutą laikinuoju Lenkijos prezidentu.

Berut yra buvusios lenkų komunistų partijos aktyvus narys.

OSUBKA-MORAWSKI PA- SKIRTAS PREMJERU

Edward Osubka-Morawski, buvęs Liublino tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas, išrinktas laikinosios lenkų valdžios premjeru.

Ketvirtą valandą po pietų naujai išrinktas prezidentas jau prisaikdino laikinąją Lenkijos valdžią, susidedančią iš 17 narių. Oficialus pranešimas sako, kad Liublino valdžią sudaro keturių politinių partijų atstovai.

Valdžion įeina keturi komunistai, penki socialistai, penki ūkininkų atstovai, du demokratų ir vienas bepartinis.

Osobka-Morawski, be premjero pareigų, valdys ir užsienio reikalų ministeriją. Krašto apsaugos ministeriu paskirtas gen. Rola-Zymierski. O vidaus reikalus tvarkys Stanislaw Radkiewicz.

Informacijos ir propagandos reikalus tvarkys Stefan Matuszewski, o žemės ūkio ministeriu paskirtas Stefan Szeperko.

MASKVOS ATSTOVAS SEKĖ CEREMONIJAS

Iš užsieniečių, tikrai sovietų valdžios atstovas Jakovlev at-

vyko į Liublino valdžios prisaikdinimo ceremonijas.

Be jo ten buvo prancūzų delegatas Gaston Fouche ir Liublinan atvežti užsienio laikraštintinkai.

Žmonės vis dar bėga iš Pabalčio

NEW YORK, N. Y., saus. 1 d. (LAIC) — Lapkričio 13 dienos "Dagsposten" praneša, kad į Holaks uostą įplaukė vienas laivas su keliais šimtais atbėgėlių iš Pabalčio valstybių. Kiek vėliau į tą patį uostą įplaukė žvėjų laivelis su desimčia žmonių.

Lapkričio 13 dieną tas pats laikraštis sako, kad dabartiniu metu Švedijoje randasi nuo 4,000 iki 4,500 latvių.

200 latvių gyvena Stockholme, 900 randasi Stokholme, o kiti dirba laukuose, miškuose arba prekybos laivyne.

Žuvo A. Druskis ir J. Balkus

OGDEN, Utah, saus. 1 d. — Vakar vakare įvyko didelė traukinio nelaimė, kurios metu neteko gyvybės 50 asmenų, o apie šimtas sunkiai sužeista.

Žuvusiųjų tarpe yra John Balkus iš Grand Rapids, Mich., ir Sgt. Anten P. Druskis, iš Omaha.

Pasturgalinė traukinio dalis įsirėžė į prysakinę, sugadino kelis vagonus ir sužeidė daug keleivių. Teismas ir policija atidžiai tiria nelaimės priežastis.

Prezidentas Mannerheim atsisakė nuo suomių karo jėgų vadovybės. Atėity jis rūpinasi tikrai prezidento pareigomis.

Vokiečiai sakosi, kad jiems pavyko nuskandinti šešių sąjungininkų laivus.

Vėliausios Naujienos

— 1,600 Amerikos bombonešių vakar puolė vokiečių karo centrus. Reino srity nukentėjo Dolberg, kur vokiečiai sutraukė daug kariuomenės. Coblenzo mieste lakūnams pavyko išgriauti gazolino dirbtuves.

— Gen. Patton karo jėgos vakar pasistūmė pirmyn tris mylias keliose Bastogne pozicijose. Vokiečiai kasa apkasus ir prisinasi, Amerikos lakūnai juos naikina. Naciai puolė septintos armijos fronte, bet buvo atmušti.

— Italijoje kontraatakavo amerikiečiai, jiems pavyko išvyti vokiečius iš Serchio pozicijų, kurias šiomis dienomis prarado.

— Iš Maskvos ateinančios žinios sako, kad sovietų valdžia šiomis dienomis rengiasi pripažinti naujai paskelbtą Liublino valdžią.

— Sovietų karo jėgos jau okupavo trečdalį Budapešto, mieste trūksta maisto, šviesos ir vandens.

LIETUVIŲ RATELIAI

TIKRAS NASLAITIS

Čia ne apysaka, čia tikras gyvenimo vaizdas. Nors žinia truputį suvėluota, vis gi noriu pasidalinti ja su Naujienų skaitytojais.

Antradienį, gruodžio 5-tą, apie 10 valandą vakaro sėdžiu sau ramiai namie ir skaitau. Išgirdau išgąsdintą balsą. Pažinau balsą: tai mano žmona šaukia mane.

Pravėriau virtuvės duris, nuėjį matau, kad žmona laiko už rankos benamį vaiką. Įsivedėm jį į vidų, paprašėm atsisėsti. Klausinėjame jį:

— Kodel tu čia gul? (Mat, jis buvo priešingai nakvynei mūsų namo gonke, po virtuvės durimis. Jis nesilikėjo, kad jau kas iš virtuvės išeis oran.)

Klausimas: Ar turi tėvus?

Atsakymas: Taip.

Kl.—Kur gyven? —

Ats.—Lowell avenue, numeris —

Kl.—Kokia pavardė?

Ats.—D

Kl.—Gruodžio 2 dieną, šeštadienį, ar tu gulėjai mūsų sklepe?

Ats.—Taip.

(Mat, mes užtikome ženklų, kad sklepe žmogaus nakvota.)

Kl.—Vasarą, liepos mėnesį, ar tu mus apvogei?

Ats.—Taip.

Vaikas tą kartą pastebėjo, jogei šeiminiškė buvo sklepe, tai jis būte šeiminiškavo. Anuomet pasigesta pinigų ir rankinio laikrodėlio, kai buvo parvažiuavęs Ensign Smolelis. Vėliau policija sugražino laikrodėlį ir kitus mažmožius, bet pinigai negrįžo. O jų buvo paimta daugiau nei \$10.

Kl.—Kiek tau metų yra?

Ats.—Vienolika.

Apžiūrėjome vaiko rankutes — jos purvinos. Kautas geras, bet apatiniai tai apiplyšę.

Kl.—Kur nori eiti — namo ar į policiją?

Vaikas pradėjo smarkiai verkli.

Kl.—Gal pas mumis nori būti, jeigu taip dažnai atsilankai?

Ats.—Ne.

Parvedėm vaiką namo, jo nurodytu adresu, apie 11 valandą vakaro. Vaikas graudžiai verkia, bijosi, bet paskambino duris į sklępą, ba niekas jo neįleidžia vidun iš priekio. Kadangi skambin'a ilgai, tai pa galiausiai išlipė moteris italijonka ir ką tai vaikui kalbėjo.

Paklausiau vaiką, ką moteris jam pasakėjo. Vaikas pranešė, jogei jį liepė eiti vidun per užpakalines duris. Jis tačiau tamsoje dingo, o mudu su žmona įėjome vidun. Sakome, pabarsime moteriškę už neprižiūrėimą vaiko.

Bet pasirodė, kad tėvai bernaičio nenori ir kitaip jį nevadina, kaip tik kalbės vaikui ir kitais liauriais vardais. Moteris sako, tas vaikas ne mūsų, jis yra tik mūsų augintinis.

Vaiko istorija šitokia: paimtas iš našlaityno mažas ir užrašytas kaip savas vaikas. Tačiau tėv motina, kuri jį augino kaip sūnų, jau mirusi. Vaiku jį paliko tik vienų metų. Tėvas apšvedė kitą moteriškę, ir ši turi dūg vaikų. Tai ot printintis ir pasidarė neapkenčiamas. Sako, jogei ta jo pamotė piktai jį kankinanti. Sako, jį bijanti, kad jeigu senis tėvas numirtų, tai turtas gali palikti priimtiniam vaikui. Jie yra italų tautybės ir, matyti, gyvena paciturinčiai gražiame nucasavame bungalowe, papuoštame brangiais baldais.

Man vaiko pagallo. Jis yra tikras našlaitis, niekas nenori jam pagelbėti, namie yra mušamas ir kankinamas.

Dar nutarėm ieškoti vaikui jo teisių. Kur kreiptis? Ant rytojauš, gruodžio 6-tą, nueinu į savo policijos stotį pas jaunuolį skyriaus policininką, o čia randu vaiko tėvus šnekančius su policininku. Pasirodė, kad jie jau išpasakojo jam, jogei kas jų vaikas esąs blogas. Man pamatėsi, moteris emė kolioti: kam, girdi, aš kišiuos į jų reikalus!

Policininkas įsivedė mane į kitą kambarį. Išaiškinau jam dalyką ir paprašiau, kad jis padėtų surasti tam vaikui kokią prieglaudą. Jis prižadėjo. Ne visai pasitikėdamas šiuo prižadėjimu kreipiausi į jaunuolių apsaugos organizaciją ir ten klausinėjau, ar galima kaip tam vaikui pagelbėti.

Įstaigos viršininkė pašaukė policininką, kuris prižadėjo vaikui daug gero padaryti. Kalbėdamasis su įstaigos viršininke policininkas tik apkalino vaiką ir pareiškė, jogei nieko negalys pagelbėti. Dar pašaukė jaunuolių teismą ir liepė man pasimatyti su Mr. Duda. Viršininkės paklausiau kada turiu jį matyti. Liepė atvažiuoti ant rytojauš. 9 valandą nuvažiuoju, pasimačiau su juo tik pusę po pirmos. Mr. Duda pasakė, jogei bernaitis yra padėtas Parental mokykloje.

Tai ot našlaitis. Atrodo, kad ir aš jam ne ką pagelbėjau.

— P. Š.

Suvalkiečių Dr-jos Komisijos Padėkos Žodis

Gruodžio 10 dieną Hollywood salėje, 2417 W. 43rd st., įvyko Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos bunco ir kortų lošimo vakaras, kurio visas pelnas buvo skiriamas mūsų kariams, tarnaujantiems Dėdei Samui — lygiai visiems kiek išteks. Norime parodyti, kad mes jų neužmirštame kai jie kariauja, gindami šią brangią šaį Ameriką.

Suvalkiečių Draugija daug dirba labdariniams tikslams. Taip ir dabar buvo: vieni dirbo, kiti padėjo, o dar kiti aukojo, atėjo į parengimą ir bendrai prisidėjo kas kuo galėdamas.

Visiems žinoma, kad oras tą dieną buvo prastas. Publikos atsilankė ne per daugiausia, betgi pelno liko pusčtinai. Paigi Rengimo Komisija tarią širdingą padėkos žodį visems, kurie kuo nors prisidėjo prie kareiviams rengto vakaro.

Ačiū aukotojams pinigų ir šiaip dovanų. Štai jų vardai: Mrs. Agota Budrikas, Mrs. Mary Barkauskas, Mrs. Miesvice, Mrs. Eva Bennett, Mrs. Josephine Burokas, Mrs. Mat. Masilius, Mrs. Mary Sineko, Mrs. Mary Andriulis, Mrs. Vera Bukauskas, Mrs. Anna Urban, Mrs. Mrs. Karalinas, Mrs. Margaret Gursdas, Mrs. Viktorija Stanulis, Mr. ir Mrs. Mikus, Mrs. Marcelė Kavaliauskas, Mrs. Ona Dauginas, Mrs. Elizabeth Lucas, Mrs. Sophie Puniška, Mrs. Ona Svirnickas, Mrs. Endzulis, Mrs. Marcella Krisciokas, Mr. J. Gražulis, Mrs. Josephine Stanaitis, Mrs. Josephine Yuska, Mr. William Krisciunas, Mrs. Lina Mithel, Mrs. Elizabeth Arlauskas, Mr. ir Mrs. Mickus, Mr. C. Paulauskas, Mrs. Anna Kumpikas, Mrs. Frances Bacovicienė, Mr. ir Mrs. Kundrolas, Mrs. Vera Pocius, Mr. Balnis, Mr. ir Mrs. Glaveckas, Mrs. Mary Carter, Mrs. Teofilė Aukis.

Įsvažiavo į užjūrį

Lakūns 2-raz leitenantas Albin Venskus

Antras leitenantas Albin Venskus išvyko į užjūrį. Jo tėvai, sveikindami jį su Naujais metais, nupirko jam karo bonų už \$700. Veltija greitai sumušti priešus ir sugrįžti laimingai namo.

Albin Venskus yra 20 metų. Jau dvejus metus jis tarnauja kariuomenėje ir yra pp. Vensky vienintėlis sūnus.

Ačiū darbininkams: Mrs. Bukauskas, Mrs. M. Karalinas, Mrs. S. Puniška, Mrs. Sineko, Mr. Kenutis, William Esmonytas, William Svirnickas, Mr. J. Gražulis, Mr. Mickus, Mrs. M. Carter.

Taipgi ačiū tiems, kurie prisidėjo garsinimais — dienraščiui Naujienoms už talpinimą garsinimų, Senam Petru už parašymą, S. Puniška; radijo garsintojams Mr. J. Krukas ir Mr. J. Budrikas, visiems svečiams, kurie dalyvavo ir kurie kuo nors prisidėjo.

Rengimo Komisija: Jonas Puniška, Ona Svirnickas, Mary Endzulis, Viktorija Stanulis, A. Gelgaudas.

Prasome priimti padėkos žodį nuo visos komisijos: kurie nepaminėti, tai gal per klaidą apsiūnkė. Vardė visos vakaro rengimo komisijos — Koresp. Ona Svirnickas.

Žagarės ar Žagariečių Klubas?

Prieš kurį laiką pradėjo šio klubo sekretorius rašyti į nuotarių knygą ir susirinkime nariams skaityti: Lietuvos Žagarės Klubas vietoje Lietuvos Žagariečių Klubas. Tas pat pradėjo pasikartoti ir atviraiškiuose, rašanč nariams ir į laikraščius.

Nežagariečiams nariams pavadinimas "Žagarės" ar "Žagariečių" klūbu yra ne šilts, ne šaltas, ir nebuvo kreipiama į tai dėmesio. Bet tikro kraujo žagariečiams tai visai nepatiko. Ypač Julius Adomaitis jau keletuose susirinkimuose darė pastabas pirmininkui ir kitiems, kad šaukti šią organizaciją Žagarės Klūbu visai nepriinka.

Žagarė yra valščiaus miestas. O žagariečiai šaukia: kai po Lietuvos išveija iš tam tikros apylinkės; čia yra atvykusių žmonių ne tik iš pačios Žagarės, bet ir iš visos parapijos ir filijos kaimų. Juk, sako, mūsų konstitucijoje irgi yra pasakyta — Lietuvii Žagariečių Klūbas.

Kurie yra atvykę iš pačios Žagarės miestelio, tai tiems rodosi, kad šaukti Žagarės Klūbu visai tinka. O kurie iš kaimų atvykę į Chicago, tie varosi, kad būtų vadinama Žagariečių Klūbas.

Pono Arlausko, klūbo pirmininko, tėviškė yra Žagarė. Jis kalba, kad gražiau skamba žodis Žagarė. Na, tai dabar neišmask, nei pamesk, ir tu žmogus susiklausyk. Dar laimė, kad neįvyko nesuipratimas laike paruošimo Žagariečių Klūbo įstatu. Mat, prie gaminimo narių duoklių knygelės buvo du

žagariečiai, vienas joniškietis ir vienas gruzdietis. Gerai, kad jie, ruošdami konstituciją, nesusipešė, ba kas būtų galėjęs juos perskirti?

Daleiskine kokiame paragrafe abu žagariečiai sutinka, bet gruzdietis su joniškietiu prieš du, "lyčno" nėra.

Po šimts pyplių, kad tie iniciatoriai, tvėrdami klūbą nesuipratu, jogei parlamentariškos tiesos nusako, kad bile i kokias komisijas yra renkama ne lygi skaičinė: 3, 5, 7, 11, 15 ir taip toliau.

Bet ką tu čia žmogus padarysi. Toj konstitucijoje labai daug netikslumų. Jau seniai reikėjo gerą konstituciją pasigaminti, kai žagariečių kaimynas, Joniškietii Klūbas, kad turiri.

Na, užteks šį kartą. Kitą kartą pakalbėsime daugiau apie žagariečių bėdas ir vargelius.

— R. Š.

KAS PIRKO KARO BONUS

Per Universal Savings and Loan Assn., 1739 So. Halsted St., karo bonus pirko šie asmenys:

Už \$700.00

Helen Venskus, 717 W. 21 Pl., savo sūniui, kuris yra užjūry, Albin Venskui.

Po \$100.00

Frank Sakalauskas, 6327 S. Troy St., 2 bonus.

Carl Kuslow ir Etty Strouman, 1740 S. Halsted St.

Anna Brotis ir Joseph Hank, 1855 S. Canalport.

Anton Tamazaitis, 1710 So. Newberry Ave.

Mildred Levesque ir William Levesque, 1825 S. Halsted St.

Josephine ir Anthony Buzas, 1627 S. Union Ave.

Michael J. Šileikis ir Paulina Šileikis, 1516 N. Kedzie Ave.

Po \$50.00

Anton Butrimas ir Anna Butrimas, 1906 Canalport Ave.

Alfonse L. ir Anna Butrimas, Patricia ir John Rudaitis, 1815 S. Ruble St.

Nicholas Joseph Dubois, 1321 N. La Salle St.

Sandra ir Frances Cronin, 1766 S. Ruble St.

Frank Gorman, 951 W. 19 St.

Verla ir Albertta Buchwitz, 920 W. 19 St.

Johann ir Alex Jančauskas, 830 W. 18 St.

Edward Jančauskas, 718 W. 19 St.

Miss Diana ir Hattie Jančauskas.

Stanley J. ir Hattie Jančauskas, 1814 S. Desplaines.

Richard ir Mary Kasky, 2005 Canalport Ave.

Miss June ir Mrs. Mary Kasky, 2005 Canalport Ave.

Marie ir Marie Kasky, 2005 Canalport Ave.

Helen M. Johnson ir Carlton Johnson, 7505 S. Calumet Ave.

John Stastny ir Mary Stastny, 919 W. 18 St.

Louis Banis ir Martha Banis, 1827 S. Halsted St.

Pigesnių Cigarų Trūksta

Chicagoje ne tik cigarečių trūksta. Vis labiau jaučiama trūkumas ir pigesnių cigarų.

Brangesnių cigarų, nuo 20 centų iki 50 centų vienam, dar galima gauti, bet nikelinii tai jau kartais reikia paieškoti. Cigarų dyleriai sako, kad praėjo laikas, kuomet kostumeriai galėdavo nusipirkti cigarų dėžę ar porą. Dabar kai kuriais atvejais cigarai parduodami tik po vieną ar du iš karto.

Planuoja Chicagos Knygyno Remontą

Chicagos viešojo knygyno vyriausias vedėjas Carl B. Roden įteikė knygyno direktorių tarybai planą perremontuoti knygyno trobėsį. Jo planas reikalauja arba pastatyti daugiau kambarių toj vietoj, kur dabar yra kiemas, arba pastatyti dabartinio trobesio viršuje dar keturis aukštus. Be to, planas numato padaryti įėjimą į knygyną iš Michigan bulvaro.

Planą svarstys taryba. Ji gali priimti planą arba padėti į šalį. Kalbamas planas siūloma vykdyti kai karas pasibaigs.

A. B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAZEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL.: CANAL 2515 PULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3854 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan Kanter 3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1944 Metams

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTES VALDYBA 1944 METAMS: Joe Balchunas, pirm., 7149 S. Sacramento Ave.; St. Stanevičė, Vice-pirm., 858 West 33rd Street; A. Kaulakis, Nut. rašt., 3261 So. Halsted St., Tel. Victory 0399 arba Yards 0123; F. Kasper, Fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; J. Rachunas, Izdininkas, 2656 W. 69th Street; Z. Grigonis, Kontr. rašt., J. Race, Ce. Ido globėjas; V. Valaitis Ligonii prižiūrėtojas; Dr. J. P. Poška Daktaras-kvotėjas, 3133 So. Halsted St.; L. Jucius Maršalka, Susirinkimai vyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 12 val. dieną, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami nuo 18 metų iki 45 metų, vyrai ir moterys.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1944 METAMS: Pirmininkas—C. Kairis, 3031 N. Park Side Ave., tel. Berkshire 7406; Vice-pirm.—M. Cepulevicius, 3227 W. Le Moyne St., Spaulding 7903; Prot. rašt.—A. Lungevicius, 1814 W. Wabansia Ave., Humboldt 2285; Finansų sekr.—S. Buneckis, 3227 Le Moyne St., Spaulding 7903; Kasierius—M. Popiere, 1701 N. Crawford Ave., Albany 9236; Maršalka—A. Kuprevicius, 3327 W. Hirsch St. Susirinkimai laikomi kas trečią trečiadienį, 3800 Armitage Ave.

ARERIMAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB 12 WARD VALDYBA 1944 METAMS: Pirmininkas—N. Klimas, 4516 So. California Ave.; Vice-pirm.—J. Manikas, Route 1, Box 137, Blue Island, Ill.; Nut. rašt.—Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St.; Finansų rašt.—Lucille S. Dągis, 2902 W. Pershing Road; Kontr. rašt.—A. Kvedara, 4246 S. Maplewood Ave.; Kasos globėjas—Rose Litvinas, 4127 S. Maplewood Ave.; Kasierius—J. Miksis, 3990 Archer Ave.; Maršalka—J. Balcius, 2820 West 40th St.; Kontrolės komisija: —A. Saldūkas, L. Lubik, H. Grāmantienė, A. Miller, N. Petraitis. Susirinkimai atsibuna kiekvieno mėnesio, trečią (3) sekmadienį, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. I klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

ZEMAIČIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1944 METAMS: Pirmininkas — Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave., tel. Virginia 1279; Pirm. pagelb.—Alfonas Masulis, 3252 So. Halsted St.; tel. Victory 7319; Nutarimų rašt.—K. Kazlauskas, 4528 S. Spaulding Ave.; Fin. rašt.—Leonas Genotis, 4905 S. Kominsky Ave.; Izdininkas—Paul Petraitis, 812 W. 38rd St.; Kasos globėja Barbora Gurskienė, 3250 S. Halsted St.; Maršalka—Anna Gerdius, 3139 W. 39th St. Susirinkimai laikomi kas trečią trečiadienį, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. kaip 7:30 val. vakaro.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKO KLUBO VALDYBA 1944 METAMS: Juozapas Rutka—pirmininkas, 4150 So. Rockwell St.; Petras Kilius—pagelbininkas, 3847 So. Lituania Ave.; Stanislaus Kunevicius—nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; Felikas Kasperas—fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Juozapas Balchunas — kasierius, 3200 So. Lowe Ave.; Povilas Petraitis—kontrolės rašt., 812 W. 33rd St.; Albinas Matejūnas—apie kunas kasos, 3485 So. Lituania Ave.; Kazimieras Valaitis—apie kunas ligonii, 3314 S. Union Ave. Laiko susirinkimus kas mėnesį pirmą penktadienį, 7:30 v. vak., Chic. Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Priimami nariai nuo 18 iki 40 m. amžiaus.

LIETUVIŲ ŽAGARIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1944 METAMS: P. Arlauskas—pirm., 2109 Cleveland Ave.; F. Povilaitis—pirm. pagelb., 10051 So. La Salle St.; J. Keturakis—nut. rašt., 1525 So. 51st Ave., Cicero 50, Ill.; Stella Gasper—fin. rašt., 3649 So. Union Ave.; St. Niprikas—kasierius, 3824 Decker St., Indiana Harbor, Ind.; Kasos globėjas—Alf. Masilius, 3252 So. Halsted St., ir Frances Dvilaitis, 1330 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill.; D. J. Smith—korespondentas, 8228 Keane Ave., Justice Park, Ill.; Ch. Gasper—maršalka, 3649 So. Union Ave. Susirinkimai laikomi vieną kartą į mėnesį, ketvirtą sekmadienį, 1:00 val. popiet, Hollywood inn., 2417 W. 43rd St.

Chicago Lithuanian Society

CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117
VALDYBA:

K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdinininkas
P. J. RIDIKAS, vice-prezidentas K. P. DEVEIKIS, trustis
V. MANKUS, sekretorius P. MILASEVIČIUS, trustis
P. MILLER, finansų sekretorius.
DR. MONTVIDAS, Dr-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr-jos Advokatas

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS PASTOGĖS

Nauji Metai

Taigi pradėdame Naujus Metus.

Tokiais atvejais paprastai priimta padaryti nors trumpą praejusiu metų apžvalgą. Taip sakant, padaryti apyskaitą, kuri parodytų, kiek tie metai buvo geri ar blogi.

Suprantamas daktas, kad kalbėdami apie metų gerumą ar blogumą, mes turėsime galvoje mūsų draugiją. Vadinas, kalbėsime apie tai, kokį progresą draugija padarė per reitūs metus, kokį nemalonumų ji turėjo bei kokias kliūtis jai teko nugalėti.

Kaip žinia, mūsų draugija priskaito pusšėto su viršum tūkstančio narių. Žinoma, iš tokio didelio skaičiaus galima tikėtis tam tikro nuosimnio mirčių. Tai paprastas ir natūralus dalykas.

Metai iš metų yra renkami daviniai, kurie gana apytikriai pasako, kiek, bendrai imant, per metus miršta iš kiekvieno tūkstančio gyventojų.

NAUJENU-ACME Telephoto
John Lehrman Sumpter, 22 metų karys, liko sulaukytas San Francisco mieste. Sulaukytas jis liko ryšium su nužudymu Georgette Bauerdorf, New Yorko turtingos gražuolės.

negu normaliais laikais. Tačiau vis dėlto tas mirtingumas, palyginus bendrai su visos šalies mirtingumu, neatrodo labai blogai.

Pravartu bus pastebėti, kad pernai mes netekome dviejų kareivių, kurie žuvo savo pareigas eidami. Tą patį, suprantama, padidino mirčių skaičių.

Netekome mes ir šiaip kelių gerų draugijos patriotų bei veikėjų, kurie savo laiku daug pasidarbavo mūsų organizacijos gerovei.

Pradėdami Naujus Metus, mes galime tikrai tik tiek pasakyti: mūsų draugijos padėtis iš dalies priklausys nuo bendros krašto padėties, priklausys nuo to, kaip greit karas pasibaigs. Jei karas greit nesibaigs, tai mes vis turėsime tokią sąlygą, kurios gimdo ir ligas ir didina mirtingumą ne tik karo, bet ir namų fronte.

Tikėkime, kad (bent Europoje) karas greit pasibaigs ir mes šiais metais sulauksime normališkesnių gyvenimo sąlygų.

Tos vilties vedami ir sakome: Laimingų Naujų Metų visiems draugijos nariams ir visiems jos rėmėjams!

DIDELIS DARBAS

Šio mėnesio 28 d. turėsime tradicinį Chicago Lietuvių Draugijos vakarą, kuriame bus suvaidinta drama "Iš Meilės".

Kiekviena nariui liko pasiūstas specialus orderis, kurį bus galima išmainyti į įžangos tikietą.

METINIS SUSIRINKIMAS

Ir vėl primename, kad draugijos metinis susirinkimas įvyks sausio 19 d. Northwest Hall, 2403 W. North Ave., Chicago, Ill.

Susirinkimas prasidės 8 val. vakaro. Bus išduotas auditorių raportas ir atlikti kiti reikalai.

—Ne, aš nekračiau.

—Tą tu nežinai ką reiškia toks darbas. Žiūrėk kokios pūslės ant pirštų ir užtrinos ant delnų, o naktį rankos nutirpsta nuo pat pečių. Jau antra savaitė kaip mėšlavežė ir dar nematyti galo.

—Man labai jūsu gaila, — tarė Zosytė, pastebėjusi ne tik pūslės, bet ir rankų paviršinių giliai sutrūkusią odą. Zosytė suprato, kad po tokio rankų išmirkimo, mazgojant indus, joms dar labiau jos sutruks nuo pavasario vėjo laukuose bedirbant. Todėl ji pasiūlė, kad jos daugiau prie indų nesikištų, nes nuo šios dienos ji indais rūpinasis.

—Nebūk tokia tikra, Zosytė, kad viena visuomet padarysi. — tarė vėl Ona.

—Tą jūs galėsite padėti šluostyti.

—Kaip matau, tai tu geros širdies, sesute, bet atsimink, kad gera širdis ne visų įkainuojama. Kiti tik pasijuokia iš jos.

—Aš nemanau, kad jūs iš

Maria F. Yokubynienė

- Gabrielė

(Tėsinys)

Ritulienės kuone akys iš kaktos neišsoko iš didelio nustebimo, nes ji ne tik nebuvo tokių brangenybių mačius, bet ir sapnuoti jai neteko. Ji šiuo momentu nesuigraibė net ką daryt ar sakyt, bet Ritulis jos pusiau tuščią asmenybę išgelbėjo, nes tokiais svarbesniais atsitikimais jo smegenys tarnavo dviem galvoms.

Taip tai Rituliams sekėsi, ir jie pasisekimams nuolat duris atidarė laikė, nežūrint, kas ir kokia kaina už tuos pasisekimus mokėdavo.

Kaip žmonės sako: Bagotam ir velnias maišais auksą neša.

Bet grįšim prie namų apžiūrėjimo. Kai Ritulienė aprodė Zosytei vieną namo pusę, tai tuomet jos nuėjo į antrąją, kur buvo pirkia. Pirkioje buvo virinimui ir kepimui pečius po kairei, didelis stalas ir suolai pasieniu, kampe po dešinei. Ant sienos kabėjo didelės lentynos, indams laikyt. Šis kampas tarnavo valgio paruošimui. Gilumoje pirkios, buvo kitas didelis stalas ir aplink jį suolai; šis stalas tarnavo valgiui.

Po kairei buvo atskiras kambarys, kuriame stovėjo staklės ir rateliai. Tame pačiame kambaryje merginos samdinės persidėdavo, šventadieniais pasidabindavo; ten buvo ir spinta jų drabužiams ir kufaras gulimiesiems drabužiams susidėti.

Asla šiame namo gale buvo išgrįsta šlifuoatom plytom, tad buvo lengvai išplaunama. Sienos buvo kalkėmis laltintos, su keliais, šventųjų paveikslais ant jų. Žodžiu, tai buvo tipinga kaimo pirkia, bet tvarkingai ir švariai užlaikoma.

Taip tai atrodė namai, kuriuose didelę dalį darbo turės atlikti Zosytė.

Ritulienė jau buvo bepaliekanči Zosytę prie mergų, kurios baigė indus plauti, bet atsiminusi dar ne viską pasakiusi išvadino Zosytę į priangį.

—Štai šios dvi lovos, skirtos mergoms, vienoje iš jų tu, mergaitė, galėsi miegot. Dabar gali eit pabaigt indus šluostyti, nes mergos turi skubėti į laukus mėšlą kratyt.

—Tą tu esi Zosytė — užkalbino ją Ona, kuri mėgo pakalbėti ir nepraleisdavo pasitaikiusios progos.

—Taip. O jūs esate viena Ona, o kita, rodos, Anelė, tik nežinau kuri katrą vardą turit?

—Aš Ona, o ji Anelė.

—Man šeiminiškė sakė, kad perimčiau šį darbą nuo jūsu, nes jums reikia jau į laukus eiti.

—Į laukus eiti... neduoda nė rankų gįsloms pasilsėt. Ar tu, Zosytė, kada nors kratesi mėšlą su šakėmis?

—Ne, aš nekračiau.

—Tą tu nežinai ką reiškia toks darbas. Žiūrėk kokios pūslės ant pirštų ir užtrinos ant delnų, o naktį rankos nutirpsta nuo pat pečių. Jau antra savaitė kaip mėšlavežė ir dar nematyti galo.

—Man labai jūsu gaila, — tarė Zosytė, pastebėjusi ne tik pūslės, bet ir rankų paviršinių giliai sutrūkusią odą. Zosytė suprato, kad po tokio rankų išmirkimo, mazgojant indus, joms dar labiau jos sutruks nuo pavasario vėjo laukuose bedirbant. Todėl ji pasiūlė, kad jos daugiau prie indų nesikištų, nes nuo šios dienos ji indais rūpinasis.

—Nebūk tokia tikra, Zosytė, kad viena visuomet padarysi. — tarė vėl Ona.

—Tą jūs galėsite padėti šluostyti.

manęs juoksitės, nes jūs tokioj pačoj padėty kaip ir aš, ir todėl galit mane geriau suprast. negu kiti, — kalbėjo Zosytė.

Abi merginos pažūrėjo į Zosytę, bet nieko nesakė. tik po trumpos pertraukos Ona vėl prabilo:

—Iš kur tu esi, kad taip prasmatniai apsirengusi?

—Aš atvykau į čia, į jūsu kraštą, iš Vilniaus, bet per pusantūrį metų buvau su kitais, prieglaudus auklėtiniais ponis X dvare. Ji mus priėmė, nes Vilniuj buvo badas.

—Peteliškių dvare?

—Taip.

—Sakai su kitais auklėtiniais? Kas jie per vieni?

—Prieglaudus auklėtiniai, vaikai ir mergaitės, kuriuos prieglauda priėmė, nes jie buvo našlaičiai, be tėvų...

—Tą tu irgi neturi tėvų? — įsidrąsinusi užklausė Anelė.

—Ne, aš neturiu tėvų... Jė mirė — liūdnei atsakė Zosytė.

Anelė norėjo pasakyti, kad ji irgi neturi tėvų ir nuo pat mažens užaugus pas svetimus. Iš karto už piemenaitę, paskui už pūsmėgę, o dabar jau merga. Ji dabar jau suaugusi, tvirta ir gana graži mergina. Galėtų iš gyvenimo daug daugiau pasiimti, negu ji dabar gauna. Bet nuo mažens su svetimais nėra kam pamokinti, padraštinti ar užjausti; nė kam pasiskūsti, pasidailinti vargais ar džiaugsmu. Tyli džiaugsmas pasislėpęs gliaui širdy, kad jį išvydęs kas nors nepasijuoktų — tyli ir skausmas širdy akmeniu virtęs, nors ašarų kartais ir neįstengiama paslėpt.

Tat ir dabar norėtų Anelė pasakyti Zosytei, jog ir ji našlaičė, jog supranta Zosytės padėį. Norėtų apkabinti Zosytę, prispausti ją prie savo širdies ir pasakyti, kad nuo dabar ji mylės ją, kaip savo sesutę. Vargo,

(Bus daugiau)

AR SKAUDA KOJOS?

Nuo Niežėjimo, Skaudėjimo, Persidirbimo, Prakaitymo. Dr. Blaszczyński rekomenduoja šiuos miltelius: BOROCYL FOOT-BATH ir OXINE. Trinkit kojas kasdien su Borocyl milteliais, nušluostę, ištrinkit su Oxine milteliais. Gaunamos apylinkės vaistinėse.

TEL. BRUNS. 7209

MOKAME 3% DIVIDENDŲ UŽ ĮDETUS PINIGUS.

DUODAME PASKOLAS ANT ILGŲ METŲ, LENGVAIS IŠMOKĖJIMAI

UNIVERSAL Savings and Loan Association

1739 SOUTH HALSTED STREET

CHICAGO, ILLINOIS

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

Dr. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir Nedėl, pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE LIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien—2-4 ir 7-9 vak
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MARION STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniais tik nuo 2-4 ir
6:30-8:30. Šventadieniais: 11-12.

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETJOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6086
Jei neatsiliepa, šauk—SEELY 0439

Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2-4 ir nuo 7-9 kasdien,
išskiriant trečią, ir sekmadienį.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu neatsiliepa —
šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Naujoji Vietojis
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALumet 7358

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai Lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekviena diena, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2tros lubos)
Ofiso telefonas: YARDS 6554
Jei neatsiliepa šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sėkmadienį nuo 10 val. iki 12 diena.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU

APIE JUSŲ INSULIACHOS PROBLEMAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

STANLEY LITWINAS, Manager.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies statko lentų ir namams materialu. LIETUVIAI SALESMENAI

CARR MOODY LUMBER CO.

3039 So. Halsted St. Tel. VICTORY 1272

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS metinis VAKARAS

Sekmadienį Sausio 28tą dieną 1945

SOKOL HALL

2337 SOUTH KEDZIE AVENUE

BUS SUVAIDINTA DRAMA

"IŠ MEILĖS"

PRADZIA LYGIAI 3:15 P. M.

Įžanga \$1.20; nariams nemokamai (reikės tik valdžios taksus sumokėti)

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News-Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje	
\$6.00 per year in Canada		Metams	\$6.00
\$6.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.25
\$8.00 per year in Chicago		Trims mėnesiams	1.75
3c. per copy.		Dviem mėnesiams	1.25
		Vienam mėnesiui	.75
Užsakymo kaina:		Užsieniuose:	
Chicagoje—paštu:		Metams	\$8.00
Metams	\$8.00	Pusei metų	4.00
Pusei metų	4.00	Trims mėnesiams	2.50
Trims mėnesiams	2.00		
Dviem mėnesiams	1.50		
Vienam mėnesiui	.75		
Chicagoje per išsiuntinėjotus:			
Viena kopija	3c		
Saiveitė	18c		
Mėnesiui	75c		

Nepasisekusi misija

Churchillo ir Edeno kelionė į Graikiją buvo didelė sensacija, bet praktiškų rezultatų davė labai mažai.

Britų premjerui ir užsienio reikalų ministeriui nepasisėkė sustabdyti karo Graikijoje. Sausimas Atėnuose nepasileidė net "taikos konferencijos" metu. Prieš paties Churchillo gyvastį buvo du pasikėsinimai. O jam išvažiuojant į Londoną, kova Graikijoje eina smarkiau, negu pirma.

Vienas Churchillo kelionės vaisius yra tas, kad partijos, kurios remia Graikijos valdžią, ir sukilėlių vadai susitarė įsteigti Graikijai regentūrą, t. y. karaliaus pavaduotojų įstaigą. Valdžios šalininkai ir priešai sutiko, kad regentu būtų Atėnų arkivyskupas Damaskinos.

Pereitą šeštadienį buvo pranešta, kad karalius Jurgis II jau pasiuntė telegramą arkivyskupui, pasiskirdamas jį regentu.

Vadinasi, Graikija dabar bus be karaliaus; o kai įvyks rinkimai, tai žmonės turės progą nutarti, ar monarchiją palikti, ar panaikinti. Tai išmuša iš rankų svarbiausią propagandos ginklą sukilėliams, kurie sakosi kovoją prieš britų užsispyrimą jėga užkarti karalių Graikijai.

Bet tai dar nepašalina pilietinio karo priežasčių Graikijoje.

Regentas turės paskirti ministrų pirmininką, kad jisai sudarytų naują vyriausybę. Komunistų fronto partija E. A. M. reikalauja metoli pusės vietų "suvienytos Graikijos" valdžioje. Kol tokia valdžia nebus sudaryta, E. L. A. S. (E. A. M. partijos kariuomenė) nesutinka nusiginkluoti. Bet kitos graikų partijos apie tokią nuolaidą komunistams nenori nė girdėti.

Tokių būdu yra labai nedaug vilties, kad Churchillo įpirštą graikams kompromisas atvestų prie taikos. Atrodo, kad Anglijai teks ir toliau ginklo jėga malšinti kairiasparnių sukilimą.

Tuo tarpu Anglijoje šita Churchillo politika Graikijoje išsiskiria vis daugiau nepasitenkinimo ir kritikos. Po švenčių atostogų valdžia vėl turės aiškintis ir teisintis parlamente.

Įdomu, kad jau ne pirmą kartą Churchillas susilaukia tokio nepasisekimo. Spalio mėn. jisai buvo nuvykęs į Maskvą tartis su sovietų valdžia apie Lenkiją. Tenai jisai padarė planą su Stalinu lenkų klausimui išspręsti ir pasikvietė tuometinį premjerą Mikolajczyką, kad jisai tą planą priimtų. Bet lenkai jį atmetė!

Kaip ilgai gali britų imperijos vado prestižas šitokius smūgius pakelti?

Niekas nesakys, kad Churchillui truksta energijos ir pasiryžimo. Jisai yra smarkus kovotojas. Jeigu reikia, jisai keliauja į Egiptą, į Maskvą, į Washingtoną, į Romą, vėl į Maskvą, į Atėnus, rizikuodamas savo sveikata ir gyvastimi. Bet vienos energijos nepakanka spręsti šių dienų pasaulio problemoms.

Churchillas nestengia ir tas problemas giliau pažvelgti. Per britų imperijos interesus jisai nemato, kas šiandien dedasi pasaulyje. Amerikos demokratiniai idealai jam atrodo visai nesuprantami. Rusijos totalitarinė koncentracijos stovykla, vadinama Sovietų Sąjunga, jam vaizduojasi, kaip kita, panaši į britų, imperija. Jisai mano, kad tos dvi imperijos gali būti geri partneriai.

Bet tautos, kurias jisai stumia ir bolševikiško "partenerio" glėbį, stojią piestu. O tautų, kurias jam pavedė "partneris", jisai nesuvaldo, nes jos yra kurstomos ir ginkluojamos prieš anglius.

Ir tai dedasi tuo laiku, kada dar tebeina karas. Kas bus, kada karas pasibaigs ir išnyks reikalas dabartiniams sąjungininkams laikytis išvien prieš bendrą priešą?

Churchillas ir jo bendradarbiai Londone turėtų, pagaliau, suprasti, kad nepasisekimas ištiko ne tikai jo atskiras misijas, bet visą jo užsienio politiką. Nuo to laiko, kai britų premjeras ėmė maklevoti, paneigdamas Atlanto Čarterio principus ir "ideologinius" šio karo siekimus, jisai įstojo į kelią, kuris veda į neišvengiamus pralaimėjimus.

Anglija negali pardavinėti ištisų gyvų tautų, neišsaudkama pasipriešinimo namie ir kitur, nes ji nėra totalitarinė diktatūra, kuri galėtų nuslopinti kiekvieną

APŽVALGA

PERDAUG ŽANDARŲ PARYŽIJE

Vienas Amerikos korespondentas rašo iš Paryžiaus, kad išvauduota iš nacių jungo Francūzija "gyvena iliuzijomis" ir neparodo subgėdimo praktiškai tvarkytis. Paryžiuje yra daug krautuvų, kurios parduoda parfiumą, šilkinės kojines, aukštinus daiktus ir žemėlius, bet labai mažai kas rūpinasi atstatyti ekonominį krašto gyvenimą.

"Vienas matomų ir krintančių į akį pavyzdžių to, kas yra bloga Francūzijoje", sako korespondentas, "tai milžiniškas skaičius žandarų (policininkų). Mažiausia 75 nuosimčiai jų visai nedaro nieko, tik ima algas, lanko restoranus ir važinėja dviračiais..."

"Aš manau, kad norinti apvalyti Francūziją, reikėtų pirmiausia sumažinti žandarų skaičių 90 nuosimčių, o likusius 10 nuosimčių parinkti iš fronto veteranų, kurie yra užgrūdinti, sąžiningi ir atsidavę savo pareigoms. Toliau aš uždaryčiau visus restoranus vadinamų pirmos ir antros kategorijų (tuos, kuriems įstatymas leidžia imti aukštas kainas, nes jie moka aukštesnes nuomas ir samdo prašmatnius patarnautojus)..."

Francūzai dar nesą atsipeikię po keturių okupacijos metų. Jie gyvena svajonėmis apie Francūzijos "didybę", bet neturi jėgų paremti savo svajones ginklu arba darbu.

GEN. PLASTIRAS IŠEJO IŠ KONFERENCIJOS

Graikų frakcijų konferencijon, kurią susaukė Churchillas, atsilankęs į Atėnus, buvo pakviestas tarp kitų gen. Nikolajus Plastiras, ilgas metus gyvenęs ištremime, kuomet kraštą valdė diktatorius Metaxas.

Gen. Plastiras yra pagarsėjęs, kaip atkaklus monarchijos priešas. Jisai daugiausia prisidėjo prie sukilimo suorganizavimo 1922 m. prieš karalių Jurgį II, kuris to sukilimo rezultate buvo išvytas iš Graikijos. Kairiasparniai iš E. A. M. tikėjosi, kad gen. Plastiras tikrai parems juos kovoję prieš Papandreou valdžią ir prieš britus.

Bet pasirodė visai kas kita. Kai E. A. M. atstovai pareiškė konferencijoje sąlygas, kusiomis jie sutiktų daryti "taiką" su valdžia, tai gen. Plastiras užprotestavo ir demonstratyviai išėjo iš susirinkimo. Graikijos komunistai ir jų pataikūnai dabar sako, kad gen. Plastiras "netinka" būti "suvienytos Graikijos" vadu.

Bet kadangi jisai yra monarchijos priešas, tai aišku, kad Graikijos kairiasparniai skelbia netiesą apie pilietinį karą Graikijoje, pasakodami, kad valdžia norinti užkarti kraštui monarchiją, o E. L. A. S. tam priešinasi.

KOMUNISTŲ KEBLUMAI ITALIJOJE

Italijos komunistų vadas Togliatti, ilgus metus gyvenęs Maskvoje, dabar yra vice-premjeras Bonomi kabinete, kuriame atsisakė dalyvauti socialistai ir Akeijos (Veikimo) partijos atstovai, kuome britai užtraudė italams duoti užsienio reikalų ministerio vietą grafiui Carlo Sforza.

Ginčas kilo dėl karaliaus Sforza yra griežtai nusistatęs prieš Savoijos dinastiją. O komunistai jai nesipriešina, nes Italijoje Maskva veda visai netokią politiką, kaip Graikijoje. Italijoje Maskva kooperuoja su monarchistais ir buvusiais fašistais. Taigi ir Togliatti stengiasi prisigerinti "dešiniems" (jisai ir ranką pabučiavo karaliui Viktorui!).

Bet jam daro keblumų trockininkai, kurie pietinėje Italijoje turi nemažai įtakos. Jie išleido Lenino biografiją, kurioje yra smarkiai atakuojama Stalino diktatūra, kaip žiaurus despotizmas. Komunistai reikalavo, kad sąjungininkų karo vyriausybė Italijoje tos knygos platinimą sustabdytų, nes, girdi, ji "šmeižia mūsų sąjungininką". Tačiau angliai ir amerikoniai nesutikė varžyti spaudos laisvę.

Italijos trockininkai turi gabi vadą Amadeo Bordiga asmenyje, kuris buvo artimas Lenino draugas. Bordiga atstovauja senąją komunistų gvardiją, kuri Rusijoje yra likviduota.

GEN. PAULUS "DEMOKRATAS"

Sovietų žurnalistas Ilja Erenburg rašo straipsnius Amerikos ir Anglijos laikraščiams, reikalaujamas ko aštriusių taikos sąlygų Vokietijai už nacių piktadarbes, atliktas jų užkariuotose šalyse. Bet tuo pačiu laiku iš Maskvos eina į Vokietiją visai kitokios rūšies propaganda.

Maskvoje yra suorganizuotas "Laisvos Vokietijos Komitetas", kuris kasdien sako kalbas per Maskvos radio Vokietijos žmonėms ir kareiviams. Komitetas ragina vokiečius pasitikti Rusiją, kuri suteiksianti Vokietijai švelnią ir garbingą taiką, tuo tarpu kai Vakarų demokratijos norinčios Vokietiją sudraskyti ir pavergti.

"Laisvos Vokietijos Komitetas" pranešė per radio vokiečiams, kad jį komitetas įstojo ir feldmaršalas Von Paulus (kuris vadovavo nacių armijai Stalingrade ir yra paimtas į nelaisvę). Feldmaršalas Von Paulus pritariąs "Laisvos Vokietijos Komiteto" programai, kad Vokietijoje būtų įsteigta "demokratinė valdžia", kurioje dalyvaus visų klasių atstovai, pradedant armijos generolais ir baigiant paprastais darbininkais.

Sovietų Rusija, anot to komiteto, nenori, kad Vokietijoje būtų panaikinta armija arba kad Vokietija būtų suskaldyta. O amerikonomams ir anglams žurnalistas Erenburg sako, jog jie sovietų valdžią reikalauja, kad su vokiečiais būtų pasiegtas, kaip su banditais!

NACIONALIZMAS IR FAŠIZMAS

Edgar Ansel Mowrer kritikuoja Maskvos "marksistų" teoriją, kad fašizmas tai "paskutinė monopolinio kapitalizmo stadija". Jisai nurodo, kad ne kapitalistai įsteigė fašizmą. Dalis kapitalistų (Italijoje, Vokietijoje ir kitur), tiesa, simpatizavo fašistams ir davė jiems pinigų, norėdami jiems prisigerinti; bet niekur kapitalistai ne vadovavo ir nevadovauja fašistų judėjimui.

Fašizmas, sako Mowrer, tai pabludęs nacionalizmas. Nacionalizmas reikia skirti nuo patriotizmo, kuris yra atsidavimas savo tautos labui; o nacionalizmas tai — noras uždėti

NAUJIENU-ACME Telephone

Generolas A. C. McAuliffe (viršuje), kuris vadovavo 101 parašiutininkų divizijai, kai toji buvo apsupta Bastogne srityje. Į nacių ultimatumą pasiduoti gen. McAuliffe atsakė "Nuts." Nežiūrint smarkiausių atakų, sakytą diviziją atmušė naciūs, kol ją išlaisvino gen. Patton'o armijos daliniai. Herojiškas 101-os divizijos prisidėjimas žymiai prisidėjo prie to, kad naciams nepasisėkė sutriuškinti Amerikos 1-os armijos.

savo tautos valdžią kitoms tautoms.

"Fašizmas, kaip tam tikra sistema", rašo Mowrer, "yra kombinacija nacionalizmo ir totalitarinės technikos, kurią išrado Sovietų komunistai."

Kitaip sakant, kaip valdžios forma, fašizmas yra rusiško komunizmo kopija.

Bet fašizmo ideologija yra kitokia. Fašizmo ideologija yra kraštutinis nacionalizmas. Pasivokiečius jisai išsiggimė "vaksizma", t. y. i tikėjimą, kad vokiečiai esą kilę iš "tyriausios" ir "kilniausios" veislės.

O kas yra bolševikiškas komunizmas? Jo "technika" yra tokia pat, kaip fašizmo, būtent, totalitarinė, t. y. visiškais despotizmas. O jo ideologija tai kraštutinis kolektyvizmas, visiškai atmetantis asmenis laisvę ekonominiame gyvenime.

Privatinės nuosavybės bolševikai nepakenčia net smulkiaime žemės ūkyje. Rusijos ūkininkus jie spėja suvarė į "kolchozus" (kolektyvius ūkius). Tuos ūkininkus, kurie priešinosi šitai "kolektyvizacijai", jie išžudė, masėmis išdeportavo į Sibirą arba išmarino badu.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Kovos eina Budapešto centre

LONDONAS, gruod. 29 d. — Vokiečių karo vadovybė skelbia, kad kovos eina pačiame Budapešto centre, tenka kovoti su rusais dėl kiekvienos gatvės ir namo.

Maskvos radijas pasakoja, kad rusų karo jėgoms pavyko pralaužti tris vokiečių apsaugų linijas ir įsiveržti į patį Budapeštą.

Sovietų armija jau kontroliuoja visas vengrų sostinės strategines vietas.

Rengiasi pripažinti Miklos valdžią

WASHINGTON, D. C., gr. 29 d. — Tvirtinama, kad netolimoje ateityje J. A. Valstybės, Didž. Britanija ir Rusija rengiasi pripažinti naujai sudarytą gen. Bela Miklos valdžią.

Sąjungininkai jau buvo pradėję paliaubų pasitarimus su Miklos pasiūstais atstovais, bet naciai tada padarė perversmą Vengrijoje.

Gen. Miklos buvo pirmos armijos štabo viršininku, karo pradžioje jis perbėgo pas Raudonąją Armiją.

LIETUVIŠKŲ KVISLINGŲ GALERIJA

Antanas Venclova

I. Iš keturių tūkstančių lietuvių — vienas kvislingas

Kai kurios Europos tautos kvislingų visai neturi, bet lietuviams tu negali pasigirti. Turėjome visą eilę kvislingų ir kvislingėlių, kurie tarnavo vokiečiams, o dabar turime dar didesnę jų skaičių, kuris tarnauja bolševikams.

Karo metu Lietuva smarkiai nukentėjo, du kartu josios teitorijoj ėjo mūšiai, bet neapsirikime tvirtindami, kad lietuviškų kvislingų darbai kraštui yra kenksmingi, negu paties karo veiksmi.

Karo veiksmai labai pavojingi, jie viską naikina pakelėje, bet praūžia gana greitai; tuo tarpu kvislingų veiksmi naikinimo darbą tęsia savaitė iš savaitės, dieną iš dienos. Galas jų pragaištingam darbu bus padarytas, kai lietuviams išsilaisvins nuo užsienio okupacijos.

Būtų įdomu panagrinti kvislingizmo priežastis, bet tai bus istorikų darbas. Viena svarbiausių, žinoma, yra nepasitikėjimas savimi, nepasitikėjimas pagėjumu savarankiškiai savo reikalus tvarkyti. Kai žmonės įsitikina, jog negalės be užsienio pagalbos tvarkytis, tai metasi užsienio tarnyon.

Kiti metasi į užsieniečių glėbį dėl baimės, "dėl aukso ir gardaus valgio šaukšto". Kovoti jie bijo, todėl remiasi užsienio okupantų durtuvais; duonos užsidirbti jie nemoka, todėl ir dirba už galingųjų išmetamus trupinius.

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad lietuviškų kvislingų skaičius labai didelis, bet arčiau juos pažįstantieji tvirtina, kad jis neprašoka aštuonių simtų. Turint galvoje, kad Lietuvoje buvo apie trys milijonai gyventojų, kvislingų skaičius ne toks jau didelis. Apskaiciuojama, kad iš keturių tūkstančių lietuvių atsiradę tik vienas kvislingas.

Kaip tikrai okupantai bus išvyti iš Lietuvos, patys gyventojai labai lengvai sudoros savo kvislingus. Be Raudonosios Armijos durtuvų ir Cekos naganų, lietuviški kvislingai, kaip kamparas išgaruos.

Laikraščio skaitytojams jau teko susipažinti su Justu Paleckiu, svarbiausiuoju krašto kvislingu. Dabar duosime šiek tiek medžiagos apie kitą kvislingą, kuris savo kraštui taip pat atnešė labai daug blogo.

Venclova pavojingesisnis už Palekį

Supažindinsime su Antanu Venclova, kuris Dekanozovo buvo parinktas į švietimo ministerio vietą. Jis ir dabartinė kvislinginė valdžioje eina švietimo komisaro pareigas.

Lietuviams reikia pažinti Antaną Venclovą, nes kai kuriais atvejais jis yra kenksmingesisnis už patį Palekį, Gedvilą; jis pavojingesisnis už visokius Baranuskus ir Meskupus.

Kiekvienas krašto gyventojas žino, kad Paleckis yra kokajinistas, tuo tarpu Venclova Maskvai tarnauja ne dėl psichinės ligos. Dekanozovas įtraukė Palekį savo tarnybon parūpindamas kokajino šniukštelėjimams, tuo tarpu Venclova nuėjo jam tarnauti visai kitais sumetimais.

Paleckis jokio aukštojo mokslo nebaigė, tuo tarpu Antanas Venclova 1932 metais baigė Lietuvos Universiteto humanitarinį fakultetą. Paleckis, be Telšų, Rygos ir Kauno, nieko daugiau nepažįsta, tuo tarpu dabartinis švietimo komisaras važinėjo beveik po visą Europą.

Paleckis tikrai lietuviškai ir latviškai gali susikalbėti, o Venclova žino vokiečių ir fran-

cūzų kalbas; jis gali ir angliškai "skaityti". Dekanozovo primesto Lietuvai prezidento mokaule tuščia, o Venclova — inteligentas.

Paleckio aukščiausiasis karjeros laipsnis — bulvarinio laikraščio redaktorius (nekalbu apie prezidentūrą, iš kurios jis mielu noru būtų bėgęs, jeigu būtų galėjęs, bet nepajėgė iš okupantų visamatančios akies pasislėpti); tuo tarpu Venclova, dar universitete būdamas, rašinėjo įvairiomis literatūros temomis, eilėraščius derino ir romanus rašė.

Venclovos poezija skirtinga ir lietuviams primetoge sovietinėje valdžioje. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad kraštui Venclova ne toks pavojingas, jis, girdi, tiktai švietimo reikalais rūpinasi, bet tikrumoje jo darbas lietuviams yra daug pavojingesnis, negu Serovo ir Guzevičiaus siuntėjimas.

Venclovos ir švietimo komisariate dirbančių kvislingų darbas yra daug kenksmingesisnis, nes Stalinas iš jo laukia kitokių rezultatų, negu iš Paleckio, Gedvilo arba Snieckaus. Šie vyrai tiktai gimnazijos suola tyrinė, o Venclova ir universitetai baigė, todėl jam ir pareigos uždėtos atsakomingesnės.

Okupacijos metu Stalinas pasiuntė Lietuvon kelias Raudonosios Armijos divizijas, kurios buvo ir yra atsakomingesnis už okupacinės tvarkos palaikymą. Kiekvienas žino, kad kraštas yra komunistų okupuotas, kiekvienas supranta, jog visus patvarkymus leidžia okupacinės valdžios agentai.

Jeigu reikia pašnypinėti, tai siunčia komunistų partijos narius; jeigu reikia kraštą padaryti, tai važiuoja milicininkai; jeigu valdžia nori ką areštuoti, tai siunčia čekos būrius; o kai reikia kas sušaudyti arba ištisus kaimus į Sibirą išsiųsti, tai ir Raudonoji Armija įsimašo. Visi supranta, jog tai yra okupantų darbas, todėl ir nesistebi. To paties negalime pasakyti apie švietimo komisarią.

Stengiasi pavergti lietuvių dvasią

Raudonosios Armijos divizijos pasiūstos laikinai Lietuvos okupacijai, o Venclova įpareigotas paruošti nuolatinę krašto okupaciją. Atvartytos sovietų divizijos fiziškai pavergė kraštą, o Venclovai įsakyta pavergti krašto gyventojų dvasią.

Atsiųsti čekos agentai seka kiekvieną okupantams nepritariantį asmenį, tuo tarpu Dekanozovas įpareigojo Venclovą taip sutvarkyti visus Lietuvos švietimo reikalus, kad čekistams reikėtų mažiau darbo turėti.

Kai čekos pasiūsti propagandistai nepajėgia įpiršti "sovietų rojus" gerumo, josios agentai vartoja šompalus ir koncentracijos stovyklas; tuo tarpu Venclova per mokyklas, radiją ir spaudą pasakoja lietuviams, jog čekistų šompalus reikia pamėgti, ir Archangelskan važiuoti be jokio pasipriešinimo.

Serovo agentai pasakoja, kad jie nėra užkariautojai, o Venclova įrodinėja, jog atvykusios čekistų šarancijos yra tikri lietuvių išlaisvintojai. Guzevičiaus milicininkai šaudė kiekvieną neslopintą, tuo tarpu Venclova ir spaudą pasakoja lietuviams, jog čekistų šompalus reikia pamėgti, ir Archangelskan važiuoti be jokio pasipriešinimo.

Serovo agentai pasakoja, kad jie nėra užkariautojai, o Venclova įrodinėja, jog atvykusios čekistų šarancijos yra tikri lietuvių išlaisvintojai. Guzevičiaus milicininkai šaudė kiekvieną neslopintą, tuo tarpu Venclova ir spaudą pasakoja lietuviams, jog čekistų šompalus reikia pamėgti, ir Archangelskan važiuoti be jokio pasipriešinimo.

Paleckis tikrai lietuviškai ir latviškai gali susikalbėti, o Venclova žino vokiečių ir fran-

Kazys Varkala.

Pittsburgh'o Naujienos

Šis tas iš Sūnų Lietuvos Draugijos veikimo. — Vaikams Kalėdinė parė.—Vadlybos rinkimai ir kiti dalykai.

N. S. PITTSBURGH, PA. — Gruodžio 16 d. Sūnų Lietuvos Draugijos Klubas buvo surengęs savo narių vaikūčiams Kalėdų švenčių "parė", kurioje buvo dalinami saldainiai, atitinkami vaikūčiams žaislai ir rodomi krutami paveikslai. Tai jau ne pirmas metas, kad Kalėdų švenčių proga Sūnų Lietuvos Draugija surengia savo vaikūčiams tokius gražius vakarus ir apdalina dovanomis.

Šiais metais Kalėdų "dieduko" (Santa Claus) rolę vaidino Kazys Milleris, dalindamas vaikūčiams dovanas ir, kaip teko girdėti, tai Sūnų Lietuvos Draugijai surengimas vaikūčiams vakaro atsiėjo apie \$125. Buvo pavaišinti ne tik narių vaikūčiai, bet ir visos apylinkės nenarių vaikūčiai.

Nors buvo nariams pranešta atvirukais, kad vaikūčių vakaro programą prasidės lygiai 7 val. vakaro, bet prasidėjo apie pusvalandį vėliau. Pirmiausia buvo rodomi atitinkami krutami paveikslai. Tai užtruko apie porą valandų. Paskui liko išdalintos dovanos. Kol dovanos buvo išdalintos apie 230 vaikūčių, tai vakaras užsitęsė arti vidurnakčio ir mažesni vaikai net jau ėmė snausti.

Man rodos, ar nebūtų geriau, kad vaikūčiams parengiami būtų rengiami dienos metu, jei tai galima. O jei ne, tai vakare rengiant gal būtų gerai, kad dovanos būtų pirmiausia išdalintos, o paskui rodomi paveikslai. Tada mažesni vaikai, kurie yra daugiau suinteresuoti dovanomis negu paveikslų rodymu, galėtų eiti namo miegoti priprastu jiems laiku.

Reikia pasakyti, jog Sūnų Lietuvos Draugijos Klubas tai vienatinė Pittsburgho lietuvių draugija, kuri pasirūpina su-

rengti vaikūčiams Kalėdines "pares" jau per keletą metų.

VALDYBOS RINKIMAI.

Gruodžio 17 d. Sūnų Lietuvos Draugijos priešmetiniame susirinkime buvo rinkimai valdybos. Išrinkta liko sekama valdyba: pirmininkas J. Jankus; vice-pirmininkas A. Gustis; išdininkas J. Noreika; protokolų raštininkas B. Wainauskas; turto raštininkas K. Lucas; direktoriai: W. Chatella, S. Adomonis ir A. Česna; klubo aspadorium J. Matonis; maršalka K. Kumža; ligonų lankytojų K. Liaudanskas ir A. Bumblauskas.

Naujosios valdybos didelę didžiumą sudaro geri katalikai (išskiriant vieną artimą bolševikams). Pati draugija irgi yra artima katalikams. Nėlabai tolimoje praeityje šioje draugija buvo katalikiška ir prie jos galėjo priklausyti tik praktikuoją katalikai. Tačiau pastaruoju laiku draugijos konstitucija yra pakeista ir prie draugijos gali priklausyti ir nekatalikai.

Prieš porą metų, kol Jonas Pabarčius pirmininkavo šioje draugijoje, buvo griežtas nusistatymas prieš bolševikus arba, kitais žodžiais sakant, tai buvo kaip ir lietuviška tvirtovė prieš rusišką propagandą. Bet Jonui Pabarčiui išėjus į prekybinio laivyno tarnybą ir pasiekęs valdybos sąstatui ir, gal būt, iš dalies apsilėidimas gerų lietuvių, kad ir šios draugijos klubas kartas nuo karto yra užteršiamas bolševikiškais propagandos lapeliais ir bolševikiškais laikraščiais, kur yra agituojama prieš Lietuvos nepriklausomybę. Kaip jau visiems yra žinoma, ta svetimos valstybės propaganda yra sklaidžiama tarpe North Sidės lietuvių iš Dominiko Lekavičiaus "šiušapės".

Draugijos susirinkimuose bolševikiškai propagandai labai daug pasitarnauja Jonas Mažukna, kuris ne tik sutrukdė draugijos prisidėjimą prie gerų lietuviškų darbų, kaip tai gelbėjimo Lietuvos nepriklausomybės, bet jam pasiseka įtraukti draugiją į tokį bendrą darbą, kur bolševikai pastatomi į prysakį, kad pakėlus savo nustumusį prestižą North Sidės lietuvių tarpe.

Kaip Mažukna pasitarnavo bolševikams

Kaipo pavyzdį šiūomi noriu nurodyti, kaip Mažukna pasitarnavo bolševikams, panaudodamas Sūnų Lietuvos Draugiją.

Praeitais metais p. Mažukna padarė sumanymą draugijos susirinkime, jog reikia surengti North Sidės lietuvių dieną, ir dienos uždarbį skirti kareivių ligoninei. Buvo išrinkta komisija, kurioje vadovaujama rolę vaidino p. Mažukna.

Britų užsienių reikalų sekretorius Anthony Eden (po kairei) ir premjeras Winston Churchill (po dešinei) su Graikijos vyskupu Damaskinos. Paveikslas buvo nuimtas Atėnuose, kur su graikų politinių grupių vadais buvo laikoma konferencija dėl likvidavimo pasireiškusio konflikto.

KITAS PASAULIS?

Tokia antrašte Dr. Iz. Ruiz Moreno, La Platos ir Buenos Aires universitetų tarptautinės teisės profesorius, parašė studiją apie pokarinį pasaulį (Otro Bundo? Buenos Aires, 1944). Apie pirmąją jos dalį: "Tarp-tautinė Pokario Struktūra" jau buvome rašę anksčiau.

Antroje dalyje rašoma apie būdus vokiečių karingumui palaužti, apie užpuolikių tautų perauklėjimą, apie naujus būsimosios tarptautinės santvarkos pagrindus ir apie naują politinį ateities pasaulio žemėlapi.

Reikia pastebėti, kad studijos autorius jau iš seniau žinomas demokratinė principų gynimu ir aiškiu nusistatymu tiek prieš rasistinių nacionalizmą, tiek prieš diktatūrinį komunizmą. Savo knygoje jis gausiai cituoja naujausią politinę literatūrą išleistą New York ir Londone.

Skyriuje apie naujas valstybių sienas (90—115 psl.) Dr. Ruiz Moreno keliais atvejais pailankiai prisimena Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes.

Ta komisija turėjo susižinoti su kitomis draugijomis ir sudaryti bendrą komitetą. Susižinant su kitomis draugijomis, žinoma, nebuvo aplenktos ir bolševikų popierinės draugijos, o sudarant bendrą komitetą tai bolševikas liko išrinktas komiteto pirmininku.

North Sidės lietuvių dienos parengimas buvo sėkmingas ne dėlto, kad bolševikas buvo komiteto pirmininkas, bet kad Sūnų Lietuvos Draugijos klubas ir visi nariai ir biznieriškai platino tikėtus iš anksto.

Visi geriausiai žinome, kad North Sidės lietuvių dieną buvo galima surengti ir be bolševikų pagalbos. Kuriems galams geriams North Sidės lietuviams reikalinga ta bolševikų talka?

Sūnų Lietuvos Draugija turėtų apsižiūrėti, kad jų klube nebūtų sklaidžiama svetimos valstybės propaganda bei nesiduoti Mažuknai už nosies vadžioti į visokias kombinacijas su bolševikais. Jei p. Mažuknai bolševikai tokie geri, tai tegul jis su jais ir bičiľiuojasi, bet Sūnų Lietuvos Draugijai bičiľiuotis su bolševikais nedaro jokios garbės.

—Reporteris.

tas Baltijos valstybes. Suglaustai atpasakojęs jų istoriją ir kultūros bruožus, pakartoja Reclus pastabą: "Jei tautų vertę žmonijos bendruomenėje matuotume pagal kalbos grožį, tai lietuvių būtų pirmoje Europos tautų eilėje." Kaip lietuvių, taip ir latvių su estais neį Maskvos priespaudos laikais visados pasižymėję už savo priešų aukštesnę kultūrą ir civilizaciją. Jų menas, jų literatūra ir tradicijos per šimtmečių vingius įkvėpė gyvą laisvės meilę. "Lietuvių tautos nepriklausomybės troškimas yra gilus ne vien dėl to, kad daug amžių ji buvo laisva tauta, bet ir dėl to, kad jos tautinė sąmonė randa stiprią atramą savo papročiuose, savo literatūroje ir savo namų židiniuose" (98 psl.).

Studijos autorius įrodo, jog visi nušnekėjimai apie Baltijos valstybių nepajėgumą ekonomiškai išsilaikyti yra arba nežinojimo — arba dar blogiau! — nenoro žinoti vaisius. Tikrovė, jog ji buvo kaip tik atvirksčiai. Daug didesni lietuvių, latvių ir estų kaimynai turėjo prastesnį gyvenimo lygį. Žemės ploto atžvilgiu Europoje juk yra dar mažesnių šalių, tačiau jų nepriklausomybės atsteigimu ir išlaidų neabejojama.

Tas faktas, kad bolševikai 1940 metais juokingomis priemonėmis prisidengė tris laisvus savo kaimynus užpuolė, pravedė ten falsyvus balsavimus, reidonių kvieslingų žodžiais prijungė prie Sovietų Rusijos ir trėmė į Sibirą patriotus, dar nesudaro jokio moralinio ir teisinio pagrindo nepriklausomas Baltijos valstybes išbraukti iš pasaulio žemėlapi. Beveik šimtu nuosimčių jose 1940 metais buvo "išrinkti" prosoviečių "seimai", bet jei dabar ten būtų iš tikro laisvi balsavimai įmanomi, nėra abejojimo, tvir-

ta Dr. Moreno, jog beveik šimtu nuosimčių Baltijos kraštų gyventojai pasisakytų už savo tautinę ir valstybinę nepriklausomybę. "Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimas nėra sentimentalumo ar simpatijų silpniesiems pareiškimo žaismas; tai yra teisės ir politikos būtinybė ir pagal šį dėsniį jis turi būti išspręstas" (psl. 113). "Dvasiniai ir medžiaginiai veiksniai Baltijos tautas įgalina pasaulyje turėti jos priklausantią vietą" (99 psl.).

Proporcingai imant, pasaulyje mažų tautų mokslininkai, menininkai ir išradėjai kūrybai davė daugiausia.

Profesorius pakartotinai reiskia susirūpinimą: kas gi bus iš to antrojo pasaulio, jei Sovietai jame turės laisvas galimybes sauvaiiauti. Vadinamos strateginės sienos, pasidalinimas įtakų sritimis ir didžiųjų globa nieko gera žadėti negali nei tikrai tautų laisvei, nei patvariai tautai. Jis karčiai pasisako prieš tuos "geradarius", kurie guodžiasi tariamu bolševikų pasikeitimu, jų autonomijos dovanomis arba svaiojimais tų, kurie mano, kad Baltijos valstybių paaukojimas jau ir patenkins godų siaurės lokį... Kurie įvykių kalbą supranta tokią, kokia ji yra, iš dabartinės Maskvos politikos Europoje ir pasaulyje mato, kad pasaulio laisvei ir kultūrai bolševizmas gali būti net pavojingesnis už žlungantį Ašies fašizmą-nacizmą. Liūdnas Baltijos valstybių patyrimas esąs kitų Europos dalių bauginas ateities paveikslas.

For Victory... Buy U. S. DEFENSE BONDS STAMPS

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9822
WEST VIRGINIA SIJOTOS LUMP \$9.80
STOKER COAL, Aukštos rūšies, du \$7.45
sykiu plautos, Chemiškai prirengtos
BLACK BAND LUMP \$11.25
PETROLEUM COKE Extra Coarse \$12.50
PETROLEUM COKE PILE RUN \$10.95

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuosimti—be komišino PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

PASKOLOS ANT MORGICIU — 4% BE KOMIŠINO
TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

VISOKIOS INFORMACIJOS
SEPTYNI MIESTAI LENKTYNIAUJA BONŲ PARDAVINĖJIME

WASHINGTONAS — Septyni dideli miestai eina lenktynių, kuris pirmiausiai išpildys kvotą bonų supirkime šio, šeštojo Karo Paskolos Vajaus, metu.

Miestai yra šie: Bostonas, Philadelphia, Pittsburghas, St. Louis, Los Angeles, San Francisco ir Washingtonas.

Lenktynių daviniai bus išdavinijami minėtųjų miestų laikraščiams du kartu į savaitę — antradieniais ir penktadieniais — iš Washingtono. (OWI)

PATARIAMA PRADĖTI SILDYMA ŽEMA TEMPERATŪRA

WASHINGTONAS—Dr. Thomas Parran, Federalinės Saugumo Agentūros Viešojo Sveikatingumo Tarnybos Gen. chirurgas, pasakė, kad dabartiniu metu reikėtų vengti šildymo aukšta temperatūra, nes tai esanti prabanga, dėl kurios daugeliui vėliau gali tekti gyventi šaltuose butuose, žiemos speigui atsilankius.

Dr. Parran pažymėjo, kad žmogaus kūnas gali lengvai prisitaikinti prie šaltos temperatūros, jei ji ateina palaipsniui ir jei žmogus yra tinkamai apsirengęs. Todėl esą protinga pradėti ir baigti šildymą vienodai žema temperatūra.

Anot Dr. Parran, žmogus patogiausiai jaučiasi temperatūrai esant tarp 68 iki 70 laipsnių Fahrenheito, bet jis gali visai gerai jaustis ir prie 60 ar 65 laipsnių, jei jis tinkamai apsirengęs, pavalgęs ir pakankamai aktyvus. (OWI)

TAISOME Skalbiamas Mašinas, Refrigeratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus
DARBAS GARANTUOTAS
1649 West 47th St.
Tel. YARDS 1866.

★ FOTOGRAFAS ★
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-49

Naturalė Išvaizda
Naujų VELVATONE DANTŲ PLEITU

VARTOJAMAS NAUJAS PLASTIC MATERIJAS NATURALĖS GUM SPALVOS DANTŲ PLEITOMS

NAUJOS VALVATONE DANTŲ PLEITOS
\$12.50
iki \$39.50 už kiekvieną

Neatsisakoma. Be akonio. Naturalės spalvos. Nebulnka. Visoj šaly žinomas dantų pleitos. Permatomas crystal clear pleitos. Plinkamos sunkumo, sandarūs. Patenkimas garantuotas. Materialas labai patvarus ir gantli. Vienos dienos taisymų patarnavimas. Nemokamas apskaitėdavimas.

Darome pleitas įspautas ir gautas tik iš laisnuotų dentistų

HEJNA BROS. DENTAL PLATE CO.
1724 S. Ashland 2nd Fl. Mon. 9251
Atlicara nuo 9 iki 8. Šeštad. nuo 9 iki 4
KALBAME LIETUVISKAI

3945 W. 26 St. 2nd Fl. Law. 2908
30 N. Dearborn Rm. 806, Sta. 9649
Vidurnesčio val. 9—6. Antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 7.

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valandų vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlio, 9:30 val. vakaro.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO VALANDA —IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatmoms nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinlas muziką ir kitus idomius pranešimus.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas jusų garantavimas
Optometriškai Akijų Specialistas
Palengvina akijų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervotumo, skaudamą akijų karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisome akijų color blind. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Seredomis uždaryta, o Nedėlio pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlio pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)
Pritaiko tinkamai akinius už prieinamą kainą.
Tel. CALUMET 4591

3241 So. Halsted Street
BUDRIKO RAKANDŲ IR JEWELRY KRAUTUVA

CHICAGOS ŽINIOS

Armija Apsistojo Montgomery Ward Patalpose

Praejusį šeštadienį, gruodžio 30 tą, Jungtinių Valstijų kariūninkai atėbė į Montgomery Ward auditoriją 40 desku, knygas, mimeografo mašinas, rašomas mašines, telefonus ir kitokių efišams reikalingą inventorių.

Auditorija yra tuoj prie kompanijos direktorių pirmininko Avery ofiso. Iš čia taipgi praveisti telefonai susisiekimui su Detroitu, Denveriu, Portlandu ir kitais miestais, kuriuose Ward kompanijos biznis buvo paimtas į valdžios rankas.

Tačiau ne visas kompanijos biznis yra armijos rankose. Avery tebekontroliuoja apie 630 kompanijos krautuvių ir sandėlių. Taigi jis paliko savo ofisą tą biznį vartoti.

Kol kas nusišūduojam, kad Ward kompanija darytų kilių čiu armijai, nėra.

Čia pavartu pažymėti, kad J. Valstijų valdžia šiandien operuoja 90 vidurvakarių valstijų trokų kompanijų biznį, kad ji operuoja 104 mašinių šapas mieste San Francisco, 69 anglių krsyklas ir Cudahy mėsos pakavimo įmonę Wisconsin valstijoje; be to, valdžia operuoja keturias metalo dirbtuves, jų tarpe ir Ward kompanijos pagalbinę įmonę Springfielde, Ill.

2,000 Harvester Kompanijos Darbininkų Sustreikavo

Pentadienį sustreikavo daugiau, negu 2,000 International Harvester kompanijos darbininkų West Pullman įmonėje. Streikas prasidėjo ketvirtadienį, kai metė darbą 650 darbininkų.

Darbininkų ir kompanijos ginčas eina dėl apmokėjimo kavalų darbo prie naujai idėtu įmonėje mašinų.

Reiškiama nuomonė, kad streikas greitai pasibaigs. Unijos atstovai paskelbė, kad streikas yra neautorizuotas, reiškia, kad unija neužgiria jo.

Dar Vienas Gemblėris Nudaigotas

Praejusio ketvirtadienio vakare rasta nušautas Joseph Mondo, 33 metų gemblėris. Jisai taipgi buvo draugas Lawrence (Dago) Mangano, kurį nežinomi piktadariai nušovė rugpjūčio mėnesio 3 dieną šių metų.

Policijos aiškinimu, Mondo laikydavo arkliais betavimo landynes ir priimdavo betus. Policijos rekordai rodo, kad Mondo praeity yra buvęs suimtas apklaušinėjimui bent 50 kartų ir kad jis buvo areštuotas šešis kartus.

Mondo negyva užtiko John McCarthy, Chicagos gatvėkarių samdiny. Jisai gavo pranešimą, kad automobilis užblokavo kelią gatvėkariams prie 14 gatvės ir Wolcott. Čia atvykęs, McCarthy užtiko mašiną, o joje nušautą žmogų. Pašaukta policija nustatė nušautojo asmenybę.

Arti kalbamos vietos yra ta taverna. Jos savininkas, Peter Kalnis (pavardė lietuviška), 1858 W. 14th street, ir vienas kostumeris pasakoja, kad ketvirtadienio vakare apie 9:55 valandą jiedu išgirdo šuvį ir išėjo oran pažiūrėti kas atsitiko.

Policija mano, kad Mondo nušovė vienas ar du asmens, kurie važiuo kartu su juo mašinoje.

Lietuvių Pavardės Sužeistųjų Saraše

Karo ir laivyno departamentai paskelbė vardus 127 vyrų, žilusių iš Chicagos ir apylinkės, kurie buvo sužeisti karo veiksmuose. Jų tarpe keturios pavardės atrodė lietuviškos. Jos yra:

Seaman 1/C John Anthony Stankus. Jo žmona, ponė Marjorie Mary Stankus, gyvena adresu 780 North Harrison st., Kankakee.

S/Sgt. John Kasper. Jo žmona, John Kasper, gyvena 1741 Elizabeth st., North Chicago.

Corp. Stanley Ogint. Jo motina, ponė Pauline A. Ogint, gyvena 1608 So. 49th count, Cicero.

Pvt. George Simas. Jo tėvas, Joseph Simas, gyvena 3310 So. Wallace street, Chicago.

Tavernos Savininkas Nušovė Žmogų

Oreste Nottole, 51 metų, savininkas tavernos adresu 864 North State st., pranešė policijai, kad jis nušovė žmogų. Atvykusi policija surado pašušautąjį identifikacijos popierius. Pagal juos nušautasis buvo Robert Krikwood, 28 metų, 2150 North Clark.

Nottole aiškina, kad prieš mėnesį laiko jo taverna buvo išvogta. Jis nuo to laiko pasiūlydavo naktimis bizniavietėje ir saugodavo ją. Naktį į penktadienį jis išgirdo, kad kas ten išmušo jo tavernos užpakalinį langą. Paskui pamatė vyrą įlipant į taverną per tą langą. Tuomet jis, Nottole, paleido šuvį į vyrą.

Šuvis Sukėlė Sajūdį Vidurmiesčio Krautuviųje

Šeštadienį, prieš Mandell Bros. krautuvių (Chicagos vidurmiesčio) užsidarysiant, krautuviųje staiga pasigirdo šuvis. Publika išsigando.

Ryšium su šuviu buvo suimtas Joseph Florentine, 21 metų, paleistas iš tarnybos karys. Jisai policijai paaiškino, kad pistoletas išsišovė, kai jis mėgino pinigų iš savo kišenės išimti ir pirkinį užmokėti.

Toliau klausinėjamas, Florentine prisipažino, kad pistoletą jis pasiėmė, padaręs holdapą taernoje Blue Island miestely. Čia pelnėsi taipgi \$200.

Perkels Vaikus Į Kitas Mokyklas

Praejusį penktadienį gaisras padarė nemažai žalos Pulaski pradinė mokykla adresu 2030 N. Leavitt st. Kai kurie vaikai nudžiugo, kad turės pailgintas atostogas. Vienok pranešama, kad vaikai šios mokyklos bus perkelti į kitas iki Pulaski mokyklą atremontuos.

Vaikas 14 Metų Nusišovė

Nusišovė Blaine Wickline, Senn aukštesnės mokyklos 14 metų mokyns. Jisai paliko raštelį, kuris sako, kad japonai šaudė kinus, o Hitleris žudo milijonus kitų žmonių. Tokiame pasauly, vaikas pareiškė, jam nėra vietos gyventi.

Vaiko tėvas yra J. Valstijų jėgų tarnyboje. Vaikas gyveno Chicagoje su motina ir seseria adresu 5834 N. Glenwood.

PIRKITE KARO BONUS

NAUJIENŲ-ACME TELEFONO Sewell Avery, Montgomery Ward kompanijos tarybos pirmininkas, jau antrą kartą šiais metais pasipriešino federaliai valdžiai.

Liesi 1945 Metai

Jungtinių Valstijų žemės ūkio departamentas pranešauja, kad 1945 metai bus itin liesi šioji šaly. Maisto produktų gali būti mažiau, o armijos reikalavimai gali padidėti. Bet, sako žemės ūkio departamentas, kiaušinių šalis turės daugiau, negu bet kuriais metais iki šiol turėjo.

Tai yra tik pranešavimas. Padėtis gali pasikeisti.

Legislatūros Sesija Prasideda Trečiadienį

Trečiadienį, sausio 3 dieną 1945 metų, Springfielde prasidės 61 Illinois Legislatūros sesija. Numatoma sesijoje smarkiai kovą dėl įnešimo sumažinti sales taksus. Žinia, bus įvairių kitokių įnešimų.

Civiliems Gyventojams Amunicijos Dribimas Sulaikytas

Sekmadienį, gruodžio 31, įėjo galion patvarkymas, kuris sulaiko dirbimą amunicijos civiliems gyventojams. Ateity amunicija bus dirbama tik valdžios ir ginkluotųjų jėgų reikalams.

Ištekčiai, kuriuos amunicijos fabrikantai turi pagaminę civiliems gyventojams, bus racio- nuojami.

Areštavo Buvusį Kareivį Ir Jo Žmoną

Kaimynai pranešė policijai, kad apartamente adresu 2846 Warren avenue, kudišis vienas verkia ir nėra kam jis prižiūrėti. Policija išvežė kūdikį į prieglaudą.

Vėliau pasirodė Richard Pavy 21 metų ir jo žmona Vertice savo kūdikio ieškodami. Jie buvo areštuoti. Richard Pavy aiškino, kad po darbo jis ir jo žmona nutarė užsukti į karčiamą ir porą stiklų alaus išgerti. Gėrimas "poros stiklų" užsitiesė per naktį ir iki ryto ir todėl jiedu pateko bėdon.

Daugiau Kalinių Šimet

Cook kauntės kalėjimo vardenas Frank G. Sain pranešė, kad 1943 metais į tą kalėjimą buvo patekusių 2,516 vyrų. Šįmet gi, t.y. 1944 metais, į kauntės kalėjimą pateko 4,773 vyrai.

Jis betgi nurodo, kad moterų į kauntės kalėjimą 1943 metais pateko 1,010, o šįmet tik 763.

Jaunuolių, kurių amžius nesiekia 21 metų, pernai buvo kauntės kalėjime 2,973, o šįmet 1,340. Sain mano, kad ėmimas kariuomenėn jaunų vyrų prisidėjo prie šios grupės sumažėjimo.

PIRKITE KARO BONUS

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKIA VYRŲ IR MOTERŲ

Svarbus Karo Metu Darbas

GERAS MOKESTIS

MALONIOS DARBO SĄLYGOS.

Puikiausia transportacija.

E. J. BRACH & SONS

4656 WEST KINZIE STREET
(Arti Cicero ir Lake)

DANLY MACHINE SPECIALTIES REIKALAUJA

ARC WELDERS
RADIAL PRESS OPERATORS
MULTIPLE SPINDLE DRILL PRESS OPERATORS
MILLING MACHINE OPERATORS
VERTICAL DRILL MILL OPERATORS
TURRET LATHE OPERATORS
HYDRAULIC PRESS OPERATORS
HORIZONTAL BORING MILL JIG BORE OPERATORS
SNAG GRINDERS
FLAME CUTTERS
PRODUCTIVE HELPERS

Moderniška karo darbų dirbtuvė. Geros darbo sąlygos. WLD užgirtas algų mokestis ir užpelnito darbo planas, kuris teikia jums progas žengti pirmyn kel' lavinatės ir rodote savo gabumus.
EMPLOYMENT DEPARTMENT
DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.
2100 SOUTH 52nd AVENUE
CICERO 50, ILLINOIS
Paimkite Douglas Park "L" iki pat durų.

PIENINEI REIKIA DARBININKŲ Darbas Viduje. GERAS MOKESTIS

ATOSTOGOS IR ALGA po pirmų metų tarnybos. Grupinė apdrauja ir ligininė.

BOWMAN DAIRY CO.
140 W. ONTARIO
Mr. Schwabe
4125 N. KOSTNER
Mr. Schultz
7524 CENTRAL AVE.
River Forest
Mr. Blaine
4149 SO. STATE ST.
Mr. Mathews.

NAUJI METAI, NAUJAI PRADETI Į UŽTIKRINTĄ ATEITĮ

Mes tuojaus suteiksime darbą 6 BERNAIČIAMS, 16 metų ir laisviems nuo drafto. Pilno laiko darbas.
Proga išmokti mėsos pakavimo biznio.
TURI BUTI STIPRUS IR NORINTYS MOKYTIS.
Taipgi turime darbą naktiniam sargui. Bučeriams, Boners, Trimmers ir šiaip darbininkams.
UŽTIKRINTAS DARBAS po KARO
Šie darbas siulo jums tikras progas Ligininės planas, gyvybės apdrauda, pensijos planas.
TUOJ ATSLIEPKITE
PFAELZER BROS.
911 W. 37th PLACE.

Bartenderis Pašovė Kostumerį

Tavernos adresu 5201 South Winchester avenue bartenderis Michael Dervis pranešė policijai, kad jis pašovė vieną iš trijų girtų kostumerių praeitos savaitės gale.

Pasak Dervis, matomai jau gerokai įkaušė, kostumeriai mėgino užteiti jo tavernoje už baro. Jis įspėjo juos neiti. Kostumeriai nepaklausė, taigi Dervis paleido šuvį iš revolverio ir vienas jų buvo sužeistas. Po to visi trys kostumeriai skubiai apleido taverną, sako Dervis.
Bartenderio pavardė atrodė lietuviška.

PIRKITE KARO BONUS

Butina Pramonė REIKALINGA CORE MAKERS MOLDERS

Pilno laiko darbas. Dienomis arba naktimis. Patyrusių arba ne. Darbas aliuminum castings. Mokamė alga kol mokiname. 100% KARBINIS DARBAS. Atsiliepkite paprastomis dienomis nuo 8 ryto iki 5 po pietų, šeštadieniais nuo 8 ryto iki 12 d.

2742 W. 36th Place

BUS BOYS

ČIA YRA NUOLATINIAI DARBAI IR MALONIOS DARBO SĄLYGOS

Geras Mokestis
ATEIKITE ŠIANDIEN!
Atsiliepkite:
EDGEWATER BEACH HOTEL
EMPLOYMENT OFFICE
5357 Sheridan Road

REIKIA CORE MAKERS MOLDERS

Lengvas darbas prie aliuminum castings.
46 valandų darbo savaitė.
GERAS MOKESTIS
BUTINA PRAMONĖ
Atsiliepkite paprastomis dienomis nuo 8 ryto iki 5 po pietų, šeštadieniais nuo 8 iki 12 dienos.
2742 W. 36th Place

REIKALINGAS SENYVAS žmogus dirbti apie namus ir prižiūrėti pečių. Kambarys beismante.
3842 So. Union Avenue.

REIKIA INDŲ PLOVEJŲ BUS BOYS

Sekmadienį laisvi. DIENOMIS DARBAS Valgis ir uniformos. HARDING'S
68 W. MADISON ST.

Reikia Naktinio Sargio

PASTOVUS DARBAS.
CADILLAC GLASS CO.
900 West Cermak.
ARC WELDERS
Pastovus darbas. Darbas po karo.
769 W. Adams Street

REIKIA DŽENITORIŲ
Masinių operatorių, prižiūrėtojų ir pagalbininkų prie miegamųjų kambarių.
Bodine Electric Co.
2254 WEST OHIO ST.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKIA DŽENITORKŲ

VALYMO DARBAS MOTERIMS

Valandos nuo 5:30 vakaro iki 12 naktį.
KARBINĖ PRAMONĖ

Taipgi reikia DINING ROOM ATTENDANTS

ATSILIEPKITE

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN
Street Floor
309 W. Washington St.

Reikia OPERATORKŲ

Vienos adatos siuvas mašinos. Taipgi punch press operatorkų. Reikia ir kitokių nepatyrusių darbininkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokestis. Malonios darbo sąlygos.

KROLL BROTHERS
Manufacturers of baby carriages and juvenile furniture
1801 S. Michigan Ave.

REIKIA Hotelio Tarnaičių ir Valytojų

ČIA YRA NUOLATINIAI DARBAI IR MALONIOS DARBO SĄLYGOS
Pilno laiko darbas arba tik jo dalis
jūsų patyriui patogu.
\$92.00 į mėnesį!
Atsiliepkite:
EDGEWATER BEACH HOTEL
EMPLOYMENT OFFICE
5357 Sheridan Road

Reikia MOTERŲ VALYTOJŲ

NAKTIMIS 18 iki 50 metų
Pastovus darbas dabar ir po karo. 63c. į valandą. pakėlimas po 6 mėnesių.

PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS. CHICAGO UNION STATION CO.

EMPLOYMENT OFFICE
516 W. Jackson.

OPERATORKŲ MERGINŲ IR MOTERŲ

Mes turime darbo 20 nepatyrusių siuvasių mašinų operatorkų ir patyrusioms tuckers ir hemmers prie moterų suknelių. Ligininės chirurgijos naudos ir už tai nereikia nieko mokėti. Ateitis po karo. Ateikite dėl patarimo ir visu smulkmenų.
SMOLER BROS.
2300 WABANSIA AVE.

REIKIA MERGINŲ PROSYTOJŲ IR MOGLIUOTOJŲ

Banko skalbykla. Valandos 8 ryto iki 3 popiet. Šeštadienį iki pietų. Nereikia dirbti sekmdieniais ir šventadieniais. Geras mokestis. Atostogos ir visi šventadieniai apmokėti. 3 aukštas—230 So. La Salle.

REIKIA JAUNAVEDŽIŲ BOBBY-SOCKSERS SEIMININKŲ

Malonus darbas prie benčiaus. Reikia inspektorkų, solderers, assemblers. Maži elektriniai daiktai. Patyrimo nereikia, mes jus išmokiname. Puikiausios darbo sąlygos. Arti prie vidurmiesčio. Nuolat darbas. Darbas po karo. Butina pramonė. Užmokame už šventadienius ir atostogas.
OTARION INC.,
448 N. WELLS ST., 6 aukštas.

REIKIA DŽENITORKŲ
Valyti banko trobės naktimis. Nereikia grindų plauti. Unijinė mokestis. Nuolat darbai. 3 aukštas—230 So. La Salle St.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

NAKTINIŲ VALYTOJŲ MOTERŲ PRIE DARŽOVIŲ
Sekmadienį laisves. Valgis ir uniformos. GERAS MOKESTIS HARDING'S
68 W. MADISON ST.

REIKIA MERGINŲ
Reikia keleto merginų tuojaus. Malonus ir pastovus darbas. Patyrimo nereikia. \$28.60 ir daugiau į savaitę.
Atsiliepkite:
237 E. GRAND.

RANKOMIS SIUVĖJŲ IR OPERATORKŲ reikia. Vyrų, moterų rubar. Reikia vyrų ir moterų. Geras mokestis. Pastovus darbas. Atsiliepkite:
SERAFINI BROS.
54 W. Randolph. Room 306

REIKIA FOLDING DIAPERS — 55c. į valandą. 4518 N. Kedzie. IR-Ving 3322.

REIKIA MOTERS valyti ofisus. Geros darbo sąlygos. 2700 North Karlov Ave.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai žemė—Pardavinimui

PERKAM parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio pataravimo šaukite:
PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE—LOANS
INSURANCE

4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1901
(Po 6:00 P. M. šaukite VIRGINIA 1662)

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavinimui

110 AKRU FARMA. Juodžemis, lygi žemė. Geri trobesiai, tvoros; electra, \$5,000. Pusiaur moderniška stuba. \$70 už akrą. Tuojaus galima užimti. Carl Hall, Winamac, Indiana, Route 2.

104 AKRU FARMA. \$10,500. 10 mylių į žiemus nuo Kalamazoo, Mich. Upeilis, didelė barnė; moderniška stuba; irankni, 21 galvų galvijų, 3 arkliai, vištos, pašaras. Geros mėnesinės pašamos. A. E. Meyler, Plainwell, Michigan.

91 AKRO FARMA. Randasi lenku ir bohemų apylinkėse; 70 akru dirbamos žemės; 10 akru puikus pušų miškas; 20 akru geros ganyklos. Gera barnė su beismute, talpinanti 25 karves, siena virš barnės. Naujas tile sile. Vištininkas. Mėsiniu sandėliu. Corn crib. Garažas. Dirbtuvė. Gera stuba, yra elektrą jrengta visur. Gera vieta žuvalti čia pat farmoje. 3½ mylios nuo Chekek miestuko, kur yra gyvenamieji namai. Lengvais išmokėjimais. Kreipkitės prie Francis J. Conway, Thorp, Wisconsin.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariui

RENDAI 2 APSILDOMI kambariai. Galima vartoti ir virtuve dėl merginų ar vedusių poros.
3842 So. Union Avenue.

AUTOS—TRUCKS—WANTED
Reikia Automobilių ir Trokų

\$50.00 ATLYGINIMO
Jeigu jus parduosite nam savo karo, arba žinote, kas turi gerą karą pardavinimui. Pašaukite:
Tel. SEELEY 6607.
Vakarais JUNIPER 1530.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Kalsai Pardavinimui

6 KAMBARIŲ RAKANDAI pardavinimui, 1 mangle table top; 4 pečiai dėl šildymo; 10 elektr. prozas; 2 gresiniai; 1 player piano; 4 rodos, dirba kaip nauji ir 6 reikia pataisyti; 3 šmotų living room suite; 1 karpety valytojas; 4 šėpos drabužiams, indams; 4 teklai; 10 plūkių ir daug kitų iranknių dėl namų; 3 moteriški kaulai mėsos 38 ir 42; 1 elektr. laikrodis biznio vietoje. 12 budelininkų-laikrodžių, turi but pataisyti.
657 W. 18th Street.

LITHUANIANS

THEY ARE 900,000 STRONG OVER HERE
Are They Eating Food, Wearing Clothes, or Hats or Shoes Made or Sold by YOU?

CALL TO THEM THROUGH THE
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.